

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 10—Vol. LVIII.

Friday, 11th March, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

"FAR BIGGER THAN THE ATOMIC TEST IN AFRICA"

"OUR HEARTS GO OUT TO AFRICA IN UPHEAVAL"

—NEHRU

["Indian Opinion" India Service]

"ONE of the biggest things happening today in the world," Mr. Nehru said in a Press conference at New Delhi, "One of the very big things, is the revolutionary ferment in Africa. Recently we had the French atomic test in the Sahara. Well it is a deplorable thing. I think deplorable by itself, deplorable because it begins another series of atomic tests, and we must regret it; and we have tried our best and the United Nations, indeed, have expressed themselves previously against it. But far bigger than this French atomic test in Africa is what the people of Africa are doing today, rising up sometimes rightly, sometimes wrongly if you like, but nevertheless in a state of tremendous upheaval. That is what is happening, and it is obvious that, so far as we are concerned, our hearts and our good wishes must go out to them in their tremendous up heavals."

"In this connection, all kinds of new problems will arise in Africa, affecting the world. One of the biggest problems has been the racial problem. We know how the South African government has fixed its policy on the basis of racial discrimination, master race, and Apartheid etc. People of Indian descent have suffered from it but far more Africans have suffered from it. Now what is going to happen in Africa when the greater part of Africa consists of independent nations standing on their dignity, not accepting in the slightest degree any kind of racial discrimination? Well the future will show. But, obviously things will not remain as they are today."

"In this connection, may I say that I welcome the recent statement made by the Prime Minister of the U.K. Mr. Macmillan addressing the two Houses of Parliament in Cape Town."

S.A. Affairs And U.S. Presidential Campaign

THE United States of America is continuing to take a great interest in the affairs of South Africa. In a letter received during the week by the Editor of the *Indian Opinion*, Dr. John Haynes Holmes, of the Community Church of New York, writes:

"The plight of South Africa is stirring ever increasing interest here, and will play a considerable part in our presidential campaign this fall."

FAMOUS NOVEL DRAMATISED

E. M. FORSTER'S famous novel, 'A Passage to India' has been turned into a play. The world premiere was presented in London recently by the Oxford Playhouse Company.

Responsible for the play adaptation of the novel is Miss Santha Rama Rau, daughter of Sir Rama Rau who was the first Indian High Commissioner in South Africa.

Experts Suggest Mass Sterilisation In India

["Indian Opinion" India Service]

NEW DELHI—A Committee of Experts appointed by the Government of India to study population control has suggested a mass sterilisation programme and legal abortion in certain cases to check the colossal rise in the population of the country. The committee's proposals are likely to create acute controversy in India as Indians regard both sterilisation and the use of contraceptives with extreme repugnance.

Estimating that at the present state India's 400-million population may be doubled in 30 years, the committee also advises legal abortion in certain circumstances. It proposes that families should be restricted to three children, but rejects a suggestion that a birth tax should be levied on those families who exceed this number.

No Danger Of Fall-Out Over India

["Indian Opinion" India Service]

NEW DELHI—There is no question of any danger suddenly descending on India from the radio-active cloud caused by the recent French Atomic blast in the Sahara.

This assurance was given by Mr. Nehru in the Lok Sabha while he was opposing four adjournment motions on the subject by Opposition members. The motions were later disallowed by the Speaker.

The Prime Minister said that he had got in touch with the Chairman of the Atomic Energy Commission on the telephone and had been assured that the Commission was keeping a watch over the situation.

INDIA PLANS TO STOP ANIMAL SACRIFICE

["Indian Opinion" India Service]

NEW DELHI.—The Joint Committee of Parliament has proposed that the Animal Welfare Board, to be set up under the Prevention of Cruelty to Animals Bill, should be empowered to take measures by means of propaganda or otherwise, to eliminate the sacrifice of animals altogether.

The report of the Committee on the Bill was presented to the Rajya Sabha by Dr. H. N. Kunzru. The Bill seeks to prevent the infliction of unnecessary pain or suffering on animals and provides for the establishment of a board which would promote animal welfare.

Indira Gandhi Recovering After Operation

["Indian Opinion" India Service]

NEW DELHI—The former Congress President, Mrs. Indira Gandhi, is making satisfactory progress after a kidney operation according to the Superintendent of the Willingdon Nursing Home. Dr. Shantilal J. Mehta, a well-known Bombay Surgeon, who performed the operation is expected to stay in the Capital a few more days to attend to Mrs. Gandhi.

Quarter Million Books For India

THE fifty thousandth book contributed by British readers to provide Africans with good reading was packed in London recently by the English Speaking Union.

Since the scheme was initiated by Lady Dalhousie, wife of the Governor General of the Federation of Rhodesia and Nyasaland, books have poured in from all over the United Kingdom, thousands being contributed by school children.

Indian Opinion

FRIDAY, 11TH MARCH, 1960

The Centenary Foundation

THIS is not the first time that we refer to the plans that have been made for the commemoration of the centenary of the coming of the Indians to this country. After the talking and the planning nothing much seemed to have been done. The Centenary Foundation was constituted sometime back with an imposing list of names and an imposing programme—one might say an imposing all embracing plan which sought to leave no one in this country out of the plans to commemorate the centenary of the coming of Indians to this country. The trouble with a great deal of thinking among the Indian community is that there is so much of a desire not to appear insular and thinking of one race alone that plans become grandiose and incapable of execution. This is the trouble with the constitution and the objectives of the Centenary Foundation. It hopes to do so many things in so little time and with so little expenditure of energy that by November it will have done precisely nothing.

Big words have been spoken, imposing plans have been prepared and now follows a sleep—at least there is no evidence of anything being done. Perhaps if the Centenary Foundation were to trim its plans to just commemorating the hundred years of the arrival of the Indian people in a simple manner of immediate interest to the Indian community it will do something practical. It is time that some leaders of the Indian community learnt to talk of plans which will be matched by their ability to execute them.

Roads In Indian Areas

RECENTLY the Durban City Council appeared before the Group Areas Board in the very unusual role of pleader for the Indian community. It was very unusual to hear the Durban City Council press the claims of the Indian people that they should not be disturbed by the Group Areas Act. At least it can be said of the Council that it realised—but apparently too late for it to do anything to correct the damage that it has done to the Indian cause.

There is, however, one matter in which the Council can act now and without reference to the Central Government. Roads under its care in the municipal area are in deplorable condition. At Clairwood where, it is estimated, over 30,000 Indians live, some roads are in a most disgraceful condition. This is true generally of all Indian areas and approaches to African localities on the perimeter of the city. Perhaps the Council can do something about these roads. Here is something in which the Durban Council can do practical work—attend to these roads. The people who live in these regions pay rates and taxes and if they delay the Council is quick to go to law but it is tremendously tardy when it comes to repairing roads. Let us have some honesty from the Council.

The Gita As A Guide To Human Conduct

By SWAMI KIRTIDANANDA in "Prabuddha Bharata"

Second Instalment

THE circumstances which necessitated the imparting of the instruction contained in the *Gita* to Arjuna may be an extraordinary one, not to met with in everyday life. But the situation or the problem that confronted Arjuna just before the commencement of the war, on the battlefield of Kuruksetra, is not unusual in the happenings of the workaday world. What is more, the subsequent psychological reactions or the consequent physical responses of Arjuna in such a situation are typical of the behaviour of ordinary men and women confronted with the conflict of duties, caught in a dilemma as to which line of action would be to their best interest. What is the standard by which a person can decide definitely the proper course of action he should take when he is in doubt?

Normally, human conduct is guided by the restrictions, inhibitions, and injunctions imposed by society, state, and the religious church, or the institutions corresponding to it where there is no organized church. In deciding what is the right course of conduct, or the wrong, in a particular situation, man ordinarily refers to and goes by the laws or codes of conduct framed and approved by these three authorities. These laws or codes of conduct are his usual sanctions or morality. Social custom and etiquette, state legislation, and religious dicta are for him the standards for proper behaviour. In cases of disobedience, there is always the fear of social ostracism; of punishment from the ruling power in the state, or of the strictures of the religious church with the threat of divine retribution and vengeance taken by it. And the ordinary human being would seldom dare to think of opposing the dictates of these three authorities. While doing anything out of feat is always reprehensible, the fact remains that communal life would be full of disharmony, strife, disturbance, and chaos, if not impossible, were the members of the community not to be constrained by respect for any of these authorities. And it is generally not advisable that anyone should break the laws by which society or state or religion, of which he is an inalienable limb, is regulated.

So much for the virtues of these ordinary guides of human conduct. Conformity to them conduces to the smooth administration of the state and ensures a well-knit, organized, and disciplined society or religious community. But such organization is seen in the animal world too, and in certain instances to a greater degree of perfection. That in itself is no guarantee to the

growth of the moral sense in man. Often, an unthinking submission to the laws of society, state, or church hinders the progress of man. Moreover, these three authorities—society, state, and church—are effective only in keeping in check the external behaviour of man. The laws prescribed by them are ineffective in dealing with the thoughts of men, however foul the thoughts may be. They become operative only when man has translated his foul thoughts into action. They are the external factors which influence and determine man's conduct. They cannot serve as universal standards by which the actions of persons can be judged everywhere. They are relative in character, inasmuch as they are confined to individual societies, states, and religions. And no two societies are built on the same pattern or guided by the same code of conduct. Broadly speaking, the aim of every society, state, or religion may be said to be the same, in so far as they all work for the happiness and welfare of the individual. But when we come to an examination of the outward customs, manners, and habits of people, which go to constitute their external conduct, the divergence becomes marked. Even on the question of what constitutes the good and welfare of the individual, opinion differs from society to society, country to country, and religion to religion. What one society holds to be moral, another society ridicules as immoral. A course of conduct viewed as leading to the good of man by one religion is discouraged as improper by another religion. So also are the laws of different states at variance with one another. A particular action re-

(Continued on page 79)

DIVINE LIFE BOOK IS HISTORIC EVENT

AN event which passed by somewhat without notice and which, nevertheless, demanded the fanfare of trumpets was the publication of the book *the Essence of Ramayana* by the the Divine Life Society of South Africa in December last. Not every one will accept the creed of the Divine Life Society nor is everybody a devotee of Swami Sivananda but the publication of the book written by Swami Sivananda is an historic event and marks a notable achievement in the life of the Indian community of this country. Recently there has been a tremendous upsurge of interest in things spiritual among the Hindus and there are on all sides massive expressions in stone and mortar of this spiritual regeneration. The publication of the book, too, is one of the many faces of this regeneration. It is the first book published by an Indian publishing house in South Africa. The publishing house is by no means an ordinary commercial proposition nor is the book an original one.

THE publication has been the result of an earnest devotion to a master. The Divine Life Society exists for the propagation of the Hindu religion as interpreted and presented by the Master of the creed, Swami Sivananda. For this purpose it has acquired a printing plant and with the financial support of its followers the Divine Life Society has printed in this country Sivananda's work, *the Essence of the Ramayana* and has made it available to people on a donation of 5/- or more. There is no price to the book but anyone wanting a copy may get one on making a minimum donation of five shillings. Large numbers of the book have been distributed gratis in order to spread the message of the *Ramayana*.

As a literary effort the book has much too many flaws. This even the most devout devotee of Swami Sivananda must concede. Indians in this country have attained a standard of idiomatic English which views much too critically the patent flaws of the work. It would be wiser for the Divine Life Society of this country to edit carefully and recast books before issuing them under its impress.

This apart, the work serves a

useful purpose. It brings to the ordinary man the message of the *Ramayana* in simple language. There is much in it to interest and no one who invests five shillings in the book will have cause for regret. The story of the *Ramayana* can be read over and over in a variety of editions, good, bad and indifferent and each time the reader discovers something new. So it is with the *Essence of the Ramayana*—R S N

**Essence of the Ramayana* is available on a donation of 5/- or more from the Divine Life Society, 38 First Avenue, Durban.

INDIA REMOVES RESTRICTIONS

NEW DELHI—The Government of India have decided to remove whatever restrictions that still remain against imports from the dollar area, except capital goods. The decision was conveyed by the Union Minister for Commerce and Industry, Mr. Lal Bahadur Shastri, to Mr. Fredrick Mueller, the U. S. Secretary for Commerce, who visited India recently.

MORE PLANS FOR CENTENARY BOOK

(By A Special Correspondent)

A SMALL group of people may collaborate in the writing a record of the past 100 years insofar as it affects Natal's Indian community. It is expected that the publication of such a book will coincide with the Indian Centenary celebrations in November this year. No definite theme has so far been finalised, but as far as can be ascertained, it is expected that the book will not be strictly an historical review. It will not be the approach of a scholar merely chronicling events and facts.

THERE has been talk of a book, written by Indians, ever since the Centenary Committee was established some 18 months ago, but so far nothing has in fact been written. It is understood however that a South African Indian, who spent two years in India during which he delved into the archives at points of embarkation of indentured emigrants from India, has completed a factual work. Because of its nature, it is the sort of book which commercial publishers will be hesitant to launch.

Universities, historical societies and organisations such as the Centenary Committee however should, it is felt by many, undertake the publishing of such works for public interest, even if subsidies from public funds becomes necessary to defray the costs of printing and distribution.

A Mocambique Indian woman, Miss Freni Ginwalla, sister of Dr. K. Ginwalla of Durban, was, however recently commissioned by a firm of publishers to produce a book dealing with the position of Indians here since 1860. She has had to decline owing to other commitments. It is possible that the same firm may be interested in the publication of the book which the Durban group is being asked to produce. In such event, publication may be under the co-sponsorship of the Centenary Committee.

Parsees Mourn Death of Rustomjee

A CONDOLENCE meeting was held in Johannesburg under the auspices of the Transvaal Parsee Association, presided over by Dara Tavarra, who offered prayers. Other speakers were: Messrs R Wadia, S. Shapurji, K N Kharas, M N Camay, J M. Tavarra, M A Mogan.

The meeting resolved—"It is with deep regret that we record the untimely and sad demise of our co religionist the late Mr. Sorabjee Rustomjee, who passed away peacefully at his residence in Durban on the 22nd February.

"On behalf of our Association, we wish to pay tribute, and extend our deepest sympathy in this sad loss, that the members of his family have sustained.

"We further wish to record the unflinching services rendered by the deceased, during his life time, to all communities in the Union, and the prominent part he played towards the upliftment and advancement of the Indian community.

"His works are, in themselves, a monument which will never be forgotten by us. The irreparable loss our community has sustained will never be replaced.

"May God grant eternal Rest and Peace to his soul, and give his family the courage and strength to forbear the loss they have sustained, and to guide them in the unforeseen future that lies ahead of them."

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoj Rustomjee & Son

140 Queen Street, Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29814

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY
AND SERVICE
INSURE WITH
NEW INDIA

GANDHIJI—SOME RECOLLECTIONS

BY ARJUN GANDHI

(In The Times of India, Sunday Magazine)

TWELVE years ago on January 30, 1948, Gandhiji, our Father was shot through the chest three times by a fanatic while on his way to the prayer grounds. At the third shot Gandhiji dropped to the ground with the words, "He Ram" on his lips.

Twelve years have passed since this world shaking incident yet, when one sits to recall that memorable and poignant day it invariably brings tears to one's eyes. And in times of distress many of us are apt to say "Things would have been different if Gandhiji were still alive." But in any event, how long could we expect him to stay with us?

It is not my intention to philosophise on his life and mission. I am only asked to write about my impressions and experiences during my brief stay with him since he happened to be my grandfather. Or, more correctly, I happen to be his grandson. Whichever way you look at it he is struck with an unworthy grandson.

Like my other cousins I cannot boast of having stayed long with him because I spent most of my time in South Africa. In 1946, I did stay with him for a couple of months in Poona. I was then a naughty scamp of about 12. I was living with him alone while my parents were visiting other parts of the country. I was supposed to be learning from a private tutor but all I did the whole day was to hire a cycle and wheelabout.

Gandhiji used to be very busy in those days. What with the Congress meetings and almost daily visits by prominent leaders and one thing and another. I never imagined that despite all these issues of all-India importance on his mind, he kept a close watch on all that I did. So when he called me one day and, with a little playful tug of the ear, pulled me down beside him and said "You little rascal, I have been watching you lately and I find that you spend the whole day riding a bicycle. Now tell me what you expect to do when you grow up. Are you thinking of becoming a professional cyclist?" You can imagine how surprised I was. He took time off that day to advise me that I should not waste my youth in this manner but should concentrate a little more on my studies. I felt thoroughly ashamed and I polo-

gised to him. Since then I have never ridden a cycle unless it was absolutely necessary.

At Sevagram Ashram, where Gandhiji used to live most of the time, everything was done by oneself. All the inmates of the ashram, including myself, got up very early every morning to clean numerous latrines after which everybody in turn drew water out of the well and bathed. The women and other little children like me, who were tied to their mother's apron strings, then went to the kitchen to clean and cut the vegetables for lunch while a few of them prepared breakfast.

Although quite a large variety of vegetables grew on the farm, we were made to eat boiled pumpkin (without salt), dry jowar rotis and curd. This was the menu each day.

The manager of the kitchen, a devoted gentleman, stoutly refused to entertain any objections with a curt remark: "If you can't stand it you shouldn't be here." My little sister, who was about six then, could not stand it for long. So, without telling any of us, she went to Gandhiji and said "Bapuji, wouldn't it be better if you changed the name of this ashram from Sevagram to Kohlagram?"

Gandhiji was very amused, undoubtedly surprised too, and taking her on his lap he asked: "Why do you want me to change the name?"

"Well," my sister said "you don't give us anything else to eat except pumpkin (which it called Kohla in Gujarati)".

Gandhiji burst out laughing and sent her away. None of us knew that he would take this matter up again but he did. That evening after prayers—a time when he generally talked to all the inmates of the ashram—he said jokingly but reproachfully: "A little girl has suggested to me that I should change the name of this ashram to Kohlagram and from what she told me I think it would be very appropriate. I have certainly asked all of you to have a simple diet but that does not mean that you should stick to one vegetable all the time. You can, and should eat whatever vegetable is grown on our farm. And surely you can grow much more than just pumpkins."

I must say this had an immediate effect. The very next day, we began getting other vege-

SIKH SCRIPTURE IN ENGLISH

A COMPLETE English version of the Sikh scripture, the Adi Granth, is being published in four volumes. According to Dr. Gopal Singh, the translator, it took him fifteen years to complete the work which has now been approved by all the leading Sikh institutions and scholars. The publication of the work is being patronised by several State Governments.

tables and the food became more appetising.

There are many such anecdotes I could relate but then this article would become over long. To say anything more about Gandhiji would merely mean repeating what others, more prominent men than I have said. A few minutes with Gandhiji was enough to be cherished as you would a priceless treasure. I have fond and inspiring recollections of my stay with him—which was for more than six months. And those memories come to my rescue whenever I am depressed or faced with the problems of life.

TRIBUTE TO DR. BESANT

MADRAS—Dr. C. P. Ramaswami Aiyar, presiding over the silver jubilee of the Besant Theosophical High School paid a tribute to the work of the founder of the school, Dr. Annie Besant, and said that the institutions she had founded developed the personality of the individual. He also inaugurated the Kalekshetra Art Festival on the occasion.

Srimathi Rukmini Devi, welcoming the gathering, recalled the valuable services rendered by Dr. Besant in the cause of women's education and said that the greatest tribute they could pay was to have a living memorial in the form of educational work by which they could help young people to grow into responsible citizens.

The Besant Theosophical High School was doing its best to realise the object of Dr. Besant. In the educational work being carried on by the school, there was neither politics nor the students entered politics.

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	2/-
Indian Annual	7/6
Illustrated Weekly	2/-
How the Great Religions Began	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	3/6
The Religions of Man	5/6
Indians of America	5/6
The History of the World in 240 pages	5/6
Live without fear	3/6
The Way to Popularity and Personal Power	2/9
The Negro in American Culture	5/6
God's Wonderful World: a Song Book	5/6
Mohammedanism	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	4/9
Toasts and Speeches	4/9
Everybody's Letter Writer	4/9
How to Win Friends and Influence People	3/6

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

RACE CONFLICT IN AFRICA

By P. KODANDA RAO

(In a broadcast on the External Services of All-India Radio)

HUMAN history is littered with conflicts, often violent. Most of them were due, not to racial differences, but to political, economic and even religious rivalries between members of the same race, like the civil wars in England and China, the Franco-German wars in Europe and the two world wars. Similarly, the early conflicts and wars between Europeans and Africans were not racial but economic and political. Africans, who governed Kingdoms and empires in the past, were not always the vanquished in their wars with Europeans. But the final victory favoured the latter, and it was due largely to their superior fire-arms and their closer cohesion against powerful enemies in a foreign land. The victors made slaves of the vanquished. Defeat demoralised the Africans to docile submission. With a view of reconciling them to it and to forestall a possible revolt, the concept of race was introduced. Race is an immutable biological phenomenon, unrelated to social factors, political, economic or religious. Nevertheless, a correlation between the two was postulated and fortified by religious, economic and political sanctions. Dr David Livingstone, the British missionary, who explored Africa about a hundred years ago, professed three objectives; Commerce, Christianity and Colonisation. Christianity by itself would not have sanctioned racial discrimination against Africans. But it was twisted for the purpose of subserving the interests of European commerce in Africa. The Bible was interpreted to sanction slavery of Africans. The political Constitutions of the Boer Republics of the Transvaal and the Orange Free State solemnly laid down that there shall be no equality between black and white in church or state.

WHEN the progress of Science in the latter half of the last century weakened the hold of dogmatic Christianity, science itself was invoked to justify the degradation of Africans. Social scientists, like Pitt-Rivers, invented the "immutable law of nature" that social factors were a function of race, that the white race was superior to the African race, and in consequence, Africans could never achieve equality with European.

These scientists converted an accident of history into a law of sociology. The combined sanction of religion and science was invoked to indoctrinate both Europeans and Africans with the idea of the impregnable superiority of the former to the latter. Commerce and colonization further entrenched it. And there was racial peace based on acquiescence on both sides.

But it did not last long. With increasing contact with other peoples and the slow but steady spread of modern education, the spell broke, and the Africans began to realise their common humanity with the whites. The more they did so, the more they resented their depressed status. But they were no longer in a position to improve it by winning a war of violence. The only alternatives left to them were strikes, boycotts, passive resistance and, in moments of despair, satches of violent rioting. These expedients secured some progress, small, slow, halting and uneven.

Significant Trend

The Africans were not without champions among the Europeans. Some priests and prelates, some professors and publicists, and some institutions have all along striven to oppose the oppression and the suppression of the non-whites by the

whites. Among them may be mentioned Allan Paton, Father Huddleston, Michael Scott, Mr and Mrs Ballinger, the Anglican Archbishop de Blank and the Catholic hierarchy, and the South African Institute of Race Relations in South Africa. More surprising and significant is the break-away from the official *apartheid* policy of some Boer-Nationalist professors like Keet, Pistorius and du Plessis. The formation of the new non-racial Liberal Party in South Africa, consisting of members of all races, African, Indian and European, is a significant trend.

The efforts to fight racialism in East and South Africa have received powerful support from happenings outside of them. Ghana and some other erstwhile colonies have achieved independence and seats in the United Nations, side by side with South Africa. Christian Churches outside of Africa have taken up a strong anti-racial attitude. The single major factor in this campaign is the United Nations, whose Charter, subscribed to by South Africa, forbids discriminations based on race. Led by India, the Afro-Asian members of the United Nations have criticised South Africa for her *apartheid* policies not only in South Africa but also in South West Africa, a mandated territory. The debates in the United Nations received worldwide publicity and evoked such sympathy for the oppressed races.

The UNE3CO convened conferences of leading social scientists to pronounce on the social implications of race and sponsored authoritative statements which denied the support of science to race discrimination. The recent decisions of the American Supreme Court, declaring racial segregation in schools in America as uncon-

stitutional and enjoining integration, had repercussions beyond the boundaries of America.

Various Solutions

Various solutions for the racial situations have been offered in different African countries. Ghana has achieved independence with the consent of the Imperial Power, Britain. It is now under African rule and has no racial problem of White vs African. The situation is different and difficult in a colony like Kenya where there are European Settlers who have been following a policy of subjecting the Africans to iron discipline and giving them psychic shocks if they revolted. The South African Prime Minister said that the European race could not exist if the Africans were given political power. Another diehard European leader said that educating the Africans was just ordering the whites to cut their own throats with their own knives for it was the ignorance of the African which ensured the perpetuation of white supremacy.

South Africa seeks to solve her racial conflict by territorial segregation for the races under the over-all supremacy of whites and without depriving them of non-white labour. It involves the uprooting of thousands of people long settled in one place, causing the financial ruin, social degradation and political humiliation. Another solution that is being canvassed in Kenya and elsewhere is multi-racial polity or the sharing of political power between the three main races, African, Asian and European. Among Africans, Chief Luthuli of Natal gave his support to it in South Africa.

Non-Racial Polity

Tanganyika has a multi-racial polity already, but it is in effect

non-racial. Under the enlightened leadership of the African, Julius Nyerere, the leaders of the other races have combined to advocate a non-racial polity as against the multi-racial one. Indeed, it was the African leader who offered reserved seats in the Government to Asians and Europeans, and it was the latter who declined it, as they did not need it for their security and prosperity. If the non-racial polity by consent of the local leaders should fail to fructify, it would not be because of local race conflict but because of the opposition of the whites in Kenya.

Racial harmony and co-operation in Tanganyika is due to the fact that it was a "mandated" territory, and the mandate forbade racial discrimination. Britain, which was assigned the mandate by the League of Nations, honoured it. South West Africa was mandated to South Africa by the same League of Nations, but South Africa ignored the non-racial injunction and extended her racial policies to the mandated territory and refused to own responsibility to the United Nations and its Trusteeship Council. It was only a few years ago that she agreed to do so to some slight extent. But even that is progress that may not be despised.

Thus, the policies vary from African rule of Africans at one end to European rule of Africans at the other. In between are multi-racial and non-racial policies and racial segregation. The only permanent and peaceful solution is conformity to the Charter of the United Nations, which forbids race discrimination.

The Gita As A Guide To Human Conduct

(Continued from page 76)

garded as completely legitimate in one country is condemned as obscene and unworthy of a human being in another country. All this only indicates how insufficient and unsatisfactory are these normal guides of human conduct to serve as general standards for the whole of humanity.

(To be continued)

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 25/6, 17 jewels, waterproof, shockproof 34/6, 21 jewels, waterproof, shockproof, 37 6, 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6, Ladies wrist watches 39 6, 25 jewels 49/6 A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.

No Catalogues

WHAT NEGROES CAN LEARN FROM GANDHI

BY CHESTER BOWLES

(Writing in The Saturday Evening Post, New York)

[Chester Bowles was former United States Ambassador to India]

"NOW let's practice it again," the Negro preacher said to members of his congregation. "I am a White man and I insult you, I shove you, may be I hit you. What do you do?" Their answer was ready. "I keep my temper. I do not budge. I do not strike back. I turn the other cheek." It was a December evening in 1956. After a year of walking to work and of riding in hundreds of cars organized in general pools the 42,000 Negroes of Montgomery, Alabama, had established their constitutional right to ride in non-segregated buses. With the beginning of the next workday the new bus rules would go into effect. Now they were patiently going through demonstration sessions in their churches, pretending the pews were bus seats, learning how to apply their Christian principles to this most explosive of all problems — human relations. "Now remember," their minister advised them, "Don't crow. Don't lord it over the white riders. Show patience and respect. Do unto them as you would have them do unto you." In the following weeks, white extremists fired shots, hurled bombs and subjected the Negroes and their leaders to a barrage of threats and insults. But they stood their ground, firm and dignified, without arrogance or bitterness.

WHEN their victory was finally won, many white citizens who had been active in organizing resistance to bus segregation said grudgingly, "We didn't know the Negroes had the stuff to do what they've done. We never thought we'd come to respect them, but we have."

Just how had this practical, latter-day demonstration of the Sermon on the Mount been achieved? What were the techniques which made it possible?

From Gandhi

The Montgomery programme had deep spiritual roots, not only in Christianity but in the ancient religions of Asia. Martin Luther King, the twenty-seven-year old Negro minister who more than any other individual was responsible for its success, says frankly that he borrowed his techniques directly from Gandhi, who used them brilliantly to bring freedom to 400,000,000 Indians.

Gandhi in turn was stimulated by the views of the Russian writer, Tolstoy, and by the American, Thoreau, who was sentenced to serve in a Massachusetts' prison because of his "peaceful protest" against the Fugitive Slave Laws. Indeed, it was from Thoreau's essay, Civil Disobedience, that borrowed the phrase used widely to describe his programme.

Thoreau himself was influenced by the writings of the forest wise men of India who wrote the Upanishads. These ancient Hindu writings were translated into English in the early 1800's. Thoreau read and pondered them in the Harvard College library. Thus this political technique of boycott and non-

violent protest has already crossed and re-crossed the ocean to strengthen hearts and to influence minds in South Asia, South Africa and in Alabama, U.S.A.

Many Americans who consider themselves hard-headed may discount the happenings in Montgomery as a special situation and scoff at the suggestion that such techniques could, in fact, ease the explosive racial antagonism that plagues so many American communities. But one thing is sure: their scepticism is no greater than that of Gandhi's contemporaries a few years before his final triumph.

When this little man in a loincloth said, "I believe it is possible for a single individual to defy the whole might of an unjust empire, to save his honour, his religion, his soul and to lay the foundation for that empire's fall or its regeneration." There was general admiration in British and Indian ruling circles. But even the most sceptical ultimately came to honour him.

Power Of Faith

After years of jail going in resistance to unfair laws and years of hard constructive work to create the conditions of justice among the Indians themselves, he demonstrated the political power of his religious faith. By bringing that faith shrewdly and courageously to bear on the intolerable institution of colonialism he fired the Indian people. In so doing, he laid the ground-work for the fall of the British colonial empire and for its regeneration in the British Commonwealth of Nations — exactly as he said he would.

There are suggestive parallels between the Montgomery boycott and the beginning of Gandhi's struggle. The movement in Montgomery started from an incident which blossomed into a crusade. A quiet Negro seamstress Mrs. Rosa Parks, had been forced many, many times to give her bus seat to a white person. But one day, for some reason that she herself does not fully understand, she suddenly decided not to move. When the driver threatened to call the police, she said, "Then you just call them."

Mrs. Parks was arrested. Negro religious leaders called for a one-day boycott of the buses. When white extremists reacted vigorously, the protest grew until it covered the entire city bus system and involved almost every Negro family in Montgomery.

The Gandhian movement which ultimately freed India from foreign rule started in about the same way. In his case the spark which set it off was struck on a train in remote, race-conscious South Africa in 1893.

Gandhi had begun his adult career a year or so earlier as an insecure, inarticulate young attorney. While studying law in England he wore a high silk hat and took dancing lessons. In India he was so shy and frightened that he lost his first case, involving a ten-dollar claim, when he became tongue-tied before the judge and was laughed out of court.

Racial Furnace

To help him build confidence in himself, his relatively well-to-do family arranged for him to handle a lawsuit between some Indian merchants in South Africa. In Africa's fiery racial furnace something happened that transformed this twenty-four-year old failure into an architect of history.

When Gandhi arrived in South Africa some 100,000 Indians were living there, most of whom had been recruited as

cheap labour for the European plantations and mines.

A few hundred chosen had been given a right to vote, but otherwise all were class citizens. These were "coolies" or "sammies" and suffered segregation. On the statute books they were crided as "semi-barbarous tics". Into this situation came the proud Gandhi, insisting on his first-class ways. The night of his first train ride in South Africa Gandhi was ordered to leave the compartment reserved whites. When he refused to do so, he was pushed off the train at the next station-stop.

As he stood shivering there in the dark, his overcoat and baggage still on the train now fast disappearing down the tracks, Gandhi asked himself the fateful question, "Should I fight for my rights here or go back to India?"

"I came to the conclusion," he recounts, "that to run back to India would be cowardly. 'The golden rule' he decided, 'is to dare to do the right at any cost.'"

When he took the stagecoach for Pretoria he was addressed as "sammie," ordered to sit outside on a dirty sackcloth and beaten by a burly white man. When he arrived in Pretoria, the hotels refused to give him a room. It was an American Negro who befriended him and somehow found him lodgings.

The next day he invited the Indians of Pretoria to a meeting at which he proposed that they stand up and fight the discrimination against them and that the fight be conducted with new, constructive methods. This time the words came easily.

(To be continued)

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street
Cor Diagonal & Market Sts
Johannesburg. Phone 33-1654

Phone 835 0780

P. O. Box 1640

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

INDIA USES FILM TO EDUCATE CHILDREN

THE power of the motion picture to teach as well as to entertain—and to entertain while teaching—is being proved in India under an ambitious Government-supported children's film movement now producing six films a year. Although the Children's Film Society in India has existed only since 1955, one of its productions has already won an international award at the Venice Festival and it has built up a national audience in India which ranges from children who pack the picture houses in the big cities for morning shows to others who watch films brought to their villages by mobile projection vans.

THE scope of the movement was described recently at Unesco House in Paris by Mr. Mahendra Nath, general secretary of the Children's Film Society and a participant in a conference held at the Unesco-sponsored International Centre for Children's Films in Brussels. Mr. Nath pointed out that India, with an annual production of 310 films, is the world's second largest producer of films. Indian authorities, however, had long felt that children needed further attention by film-makers apart from the purely negative step of labelling certain pictures "For Adults Only."

A Moral Force

This led to the founding of the Children's Film Society in 1955 by Dr. B. V. Keskar, Indian Minister for Information and Broadcasting. The patron of the Society is the President of India, Dr. Rajendra Prasad, and its president is Mr. R. R. Diwakar. It is subsidized by the Government of India to the extent of 200,000 dollars a year.

The Society not only produces its own pictures—its ultimate goal is to bring out twelve feature-length films and twelve shorts every year—but also adapts foreign films for Indian children. Here, its purpose is to bring the world to the doorstep of every village in India. (Many of them, for instance, saw snow for the first time in an adaptation of a Russian film.)

But the main purpose of the Society, in the words of Mr. Nath, is "to use films as a moral force to develop children's personalities." This has led to the production of a number of pictures which rely heavily upon Indian traditions both to tell the story and to drive home their morals.

One such picture, *Guru Bhakti* (Reverence for the Teacher) is the Society's most ambitious effort. It relates the story of a boy who wanted to become a sweeter and who learned out of faith and perseverance—he took the dust of a great teacher's

footsteps and fashioned it into an image of the guru.

Shoe-String Budget

Feature-length pictures are made by the Society on a shoestring budget averaging about 20,000 dollars per picture. Leading Indian film stars donate their services to children's films and these in turn have produced some leading film stars by revealing new talent among child actors.

In the cities, films for children are projected during morning shows by local cinemas. The admission charge is four annas and receipts are taxfree.

The Society distributes questionnaires to children at each show to get their reactions. Some valuable suggestions have come from this policy including one for the distribution of toffee during intermissions and another pleading, "Instead of just making films for children, why not make films for parents telling them not to beat children." Both of these suggestions have been carried out.

The most popular picture made by the Society has been "Jaldeep" (the Lighthouse), an award-winner at Venice in 1957. It has drawn no fewer than 13,000 comments from its audiences, and its star, Renuka Prithi, is now a successful Indian actress.

It was during a dramatic storm scene in "Jaldeep", in which one of the heroes was in danger of drowning, that a big brother was overhead telling a child in the audience: "Don't be silly—how can anyone get killed in a children's film?" —(UNESCO)

S.H. GRAIN BAGS

Rail your Second Hand Grain Bags—Sugar Pockets—Orange and Potato Pockets for Top Cash Price to:

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Cheque will be posted on Bags Arrival.

Influence Of Religion On Modern Life

"THIS conference will be of great importance both for human and international relations," said Mrs. Geronima Pecson, chairman of the Philippines National Commission for Unesco, when she welcomed the representatives of ten major religions to a meeting held recently in Manila.

The delegates, chosen from among the different religious faiths, gathered in the Philippine capital to study the influence of the great world religions on present-day life both in the East and the West. The conference was organised by Pax Romana, an international movement of Catholic intellectuals which has consultative status with Unesco.

This was the first time that representatives of practically all the great religions had gathered together in conference. There have been meetings of representatives of two different faiths, Protestant and Orthodox for example, to examine common problems, but it was the wide diversity of religions that gave the Manila meeting its special significance.

During the week-long discussions, representatives spoke about their own religions and indicated the positions which they adopted in the face of current problems. For the main theme underlying their discussions was whether religion could meet the challenge offered, in the modern world, by technical progress, economic evolution, the advance of science, social upheavals, etc.

This theme was stressed by speakers such as Dr. S. B. Das Gupta (Hinduism), Dr. Hajime Nakamura (Buddhism), Dr. Minoru Shibata (Shintoism), Dr. Mahmud Hussein and Dr. Osman Yahia (Islam), Dr. Simon Greenberg (Judaism), Dr. Hendrik Kraemer (Protestantism), and Father H de la Costa and Professor J. Matsumoto (Catholicism).

The meeting was in no sense an attempt at comparison from the point of view of religious doctrine. Its main aim, as emphasized by the chairman, Professor Lacombe of the University of Paris, was to find a basis for common action to meet current problems. Through day-to-day contacts with the representatives of other religions, participants were able to gain first-hand knowledge and understanding of their views on the world at large. This led to the discovery that they shared common views on many vital issues. In

this sense, the meeting proved a positive contribution to Unesco's efforts to promote better mutual understanding of the values of Orient and Occident. (UNESCO)

INDIA-MADE MOTOR CYCLES

NEW DELHI.—Motor cycle manufactured in India will soon be sold in West Asian markets.

The Chief Executive of the Motor Cycle Manufacturing Factory in Madras said that arrangements were being made to export a considerable number of motor cycles produced at the Madras establishment to West Asia.

The first consignment is likely to be shipped during the course of the present year, he said.

THE POWER OF FAITH

ONCE Lord Buddha asked his pupils, who would give food to those who were dying of hunger in the famine.

Amongst the pupils there was one who was very wealthy. With his head bent low he said, "My Lord, there are many who are afflicted by the famine, that even my large stocks will not be enough for all of them. How can I shoulder such a big task?"

Another pupil, who was a Field Marshall, said, "My Lord, if it is my life you want, I can gladly give you that, but I haven't enough food to give the hunger-stricken people."

The third pupil who was a farmer said, "My Lord, my many acres of land have also been affected by the famine, and I am worried about paying my taxes, with such a poor crop. How, then, can I be of any assistance."

Then an emaciated woman, who was also a pupil, bowed low at the Lord's feet and said, "My Lord, with your blessings I shall take the task upon my shoulders."

Everyone looked at her in astonishment. Lord Buddha asked her "How will you feed so many?"

"My Lord, I am poor, that is my strength. My stores are in the homes of all the villagers."

fifty years ago...

March 1910

VIEWS ON STOPPAGE OF LABOUR:
"ONLY A COOLIE" MEETING IN INDIA

(INDIAN OPINION, SATURDAY, MARCH 12, 1910)

THE decision of the Indian Government to stop the transportation of indentured labour from India to Natal produced a variety of reactions in this country. Addressing a meeting of the Parliamentary Debating Society on March 3, 1910 Mr. F. S. Tatham, K.C. spoke on the subject of "Indian Immigration and White Expansion". Among other things he observed "that there was a fundamental difference in intellect and code of morals between the Asiatic and the Western nations. He took that point of view. He did not discuss the question of colour. He wanted to point out—and the fact would be known to many—that Mahomedanism was gaining ground rapidly in South Africa. He wanted them (the audience) to look at the question not from a religious view, but from the social standpoint. It was their duty to stem the spread of Mahomedanism in Africa. Was it not time that they had an African Monroe Doctrine—Africa for the Africans? They had no right to drive the Africans from Africa. It was their home. The standard of living of the Asiatic was altogether different from that of the whiteman. The presence of the Asiatic here was deteriorating to the whiteman. The Asiatic was able to work for a wage, and live on it, which the whiteman could not work for without becoming deteriorated. By introducing Asiatics they were bringing in a form of civilisation which would bring about degradation."

UNDER the heading "Only a Coolie" the *Voice of Labour* (Johannesburg) thus refers to an incident appearing some time ago in the Natal press—

Mr. Dick, the engineer on the Darnall Sugar Estate, shot a coolie dead the other day for resisting his remonstrances on his hearing of their refusal to work. The coolies, it seems, went on strike, and strikes are not allowed down in Natal—at least not amongst coolies.

It is alleged that Mr. Dick only intended to frighten the coolies when he fired his revolver. Whether he did or didn't does not concern us, but the conditions are so much akin to slavery that it would seem desirable to have a Government enquiry held.

Employers always prefer servile labour, but if they can't get it they will make the best of what's going. If coolie slave labour was impossible there might be room for dearer labour, and under these conditions perhaps even white men would stand in. We shouldn't pass this incident by with a shrug of the shoulders and a comment 'Oh! it's only a coolie!' The fact has its economic bearings upon the white men: Servile conditions must be abolished, and until they are, the cry of 'White Labour is a hollow mockery.'

A PUBLIC MEETING, convened by the United Provinces Association, was held on the 16th January at Allahabad. The meeting was largely attended, and among those present were the Honourable Pandit Motilal Nehru, the Honourable Pandit Sunder Lal C.I.E., the Honourable Pandit Madan Mohan Malaviya, Mr. H. S. L. Polak, Mr. C. K. Gandhi, the Honourable Maulvi Abdul Majid, Dr. Satish Chandra Bannerji, Dr. Tej Bahadur Sapru, and other prominent men. The Hon. Pandit Motilal Nehru was voted to the chair. Resolutions of protest against the treatment of Indians in South Africa and against the emigration of indentured Indians to Natal were passed. Mr. Polak addressed the meeting and was heard with the greatest attention. The Hon. Pandit Madan Mohan Malaviya spoke in Hindi and made a rousing appeal for funds. About 4,000 rupees were subscribed.

RECORDS NOW CHEAPER

ORDER NOW AT REDUCED RATES

AMAR DEEP 7/6 Each KALAYANA PARISU
GAIDI "911 Plus 3d Tax BAAP BETE

HINDI: Kanhaiya, Minister, Anari, Madhumati, Do Beheo, Flying Rancee, Doctor "Z", Do Ustad QUWALI: Ismail Azad, Yusu Azad, Talat Mahmood. TAMIL: Pathi Bakhti, Anbu Esgay

Make your selection of any single records from any sets

MAIL ORDER MUST ACCOMPANY 4/- DEPOSIT
—CASH ON DELIVERY—

DURBAN WELCOME DISTRIBUTORS,

Specialists in Tamil, Telugu, Quwall & Hindi Records
2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

Cable & Tel Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

1557 Warwick Avenue
DURBAN.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

ALL KINDS OF IMPORTED RICE
SPICES AND WHOLE SPICES AND INDIAN
CONDIMENTS.

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods
Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS

(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

પ્રમુખ પ્રમતિ કરવી દેખાય છે અને એ પછી અચાનક એની પ્રમતિ પાછળ પુર્ણવિરામ મુકાઈ જવું દેખાય છે. આ પુર્ણવિરામ ક્યારે મુકાય છે? જ્યારે પ્રમુખ પોતાની અસ્થિતા, પોતાના વ્યક્તિત્વની વિશિષ્ટતા ગુમાવી દેઈ છે ત્યારે — જોહન સ્ટુઅર્ટ મીલ.

અમારું હૃદય આફ્રિકાની જગૃતિ તરફ જઈ રહ્યું છે

(ઈ. ઓ. હિંદ સર્વિસ)

નીવી દિલ્હીમાં ડાખાના અમર પત્રીઆ સમક્ષ બોલતા થી નહેરુએ કહ્યું કે "વિશ્વમાં જે મોટા બનાવો અને જે તેમનો સૌથી મોટો બનાવ આફ્રિકાની ક્રાંતિકારી ઉઠાણો છે. થોડા સમય, ઉપરજ ફ્રેન્ચ અભ્યુદયકિતનો અખતરો સદ્કારા ના રમુમા થયો હતો એ અરેબર દુઃખદ છે કારણ કે એનાથી ખીલ અભ્યુદયકિતના અખતરોનો દારમાળા ચાલશે; એનાથી આપણે દિલ્હી તરફ જઈએ; આપણે એના નિર્ગેહ મટે ખૂબ મહેનત કરી અને ધુનાઈડેડ નેશન્સે પછુ એને વખોડી કાઢી હતી.

પછુ આ ફ્રેન્ચ અભ્યુદયકિતના પ્રયોગ કરતાં પછુ મોટું તે આને જે આફ્રિકાની પ્રમુખ કરે છે તે છે. તેમની જગૃતિ કોઈ વખત સાચા મામની અને કોઈ વખત મોટા મામની છે, પરંતુ તે ખુબ જીજાળા ભારતી જગૃતિ છે. આને આજ ત્યાં ખની રહ્યું છે અને એ દેખીતું છે કે આપણને લાગે વળગે ત્યાં સુધી આપણું હૃદય અને આપણી શુભ ઇચ્છાઓ તેમની જગૃતિ તરફ જવું જોઈએ.

અને કોઈપણ રામદેવની નીતિને તપ માત્ર પછુ જગ્યા નહિ આપે ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાનું શુ થશે. એ તો બાલિ બતાવશે. પરંતુ દેખીતી રીતે આને જેમ લાગે તેમ નહિ રહેશે આની બાબતમાં ક્રીટનના વડા પ્રધાન મી. મેકમિલને કંપટાઉનમાં પાલોમેન્ટ ના બંને ગૃહો સમક્ષ જે બોલ્યા તેને હું આવકારું છે.

ગાંધીજીને ઠેવ ગાણીએ છીએ પણ તેમણે બતાવેલો માર્ગ આપણે ભુલ્યા છીએ

નવી દિલ્હી :

શુ જ્યારે ઉપર યોજાયેલી પ્રાર્થના સભામાં બોલતા થી જ્યપ્રકાશ નારાયણે નવી દિલ્હીમાં જે પ્રકારનું વર્તન ચાલી રહ્યું છે તે પરવે અસ્તોય બ્યકત કરતા કહ્યું હતું કે જ્યારે હું નવી દિલ્હીમાં અને ખાસ કરીને કોનેલ સરકસ વિરતારમાંથી જઈ છુ અને જ્યપ્રવાન સમારંભો અને મિજબાનીઓ જોઈતી જોઈ છુ ત્યારે મારા હૃદયમાં ચમચાટ યાપ છે આપણે ભારતના પાટનમરમાંથી આધીજની સમાધી ખસેડી લઈએ તો વધુ સારું

તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે અને તે મોડકસપણે લાગે છે કે આધીજને દશાવેલા પંચે આપણે જતા નથી પરંતુ અન્ય માર્ગે જઈ રહ્યા છીએ મારા રાષ્ટ્રગાથવોની એ એક ખામી કહું કે સદ્યથ કહું તો તે એ છે કે તેમના રાષ્ટ્ર નેતાઓને અંદિરમાના દેવો ની માફક પુને છે. અને પાછળથી પીછેહટ કરીને તેમણે દશાવેલા માર્ગે જતા નથી. આવી જ રીતે આપણે આધીજને મટે કહું છે દરેક રથાને આપણે તેમના દોટા મુક્યા છે અને મંદીરમાના દેવની માફક તેમને રથાન આપ્યું છે, પરંતુ તેમણે કદા મુજબ આપણે વર્તા નથી.

શીખ ધર્મ પુસ્તકનું અંગ્રેજી

શીખ ધર્મ પુસ્તક અધિ-અધ્યનું અંગ્રેજી અનુવાદ માર પ્રયં વિભાગમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવશે. આ પુસ્તક ના અનુવાદક ડો. ગોપાલસિંહને એ પુરું કરતા ૧૫ વર્ષ લાગ્યા છે. દરેક શીખ મંડળો અને વિદ્યાર્થીઓની આ મટે સંમતિ મળી છે આનું પ્રકાશન કાર્ય મટે ડેલ્હીક રેટ સરકારો મદદ કરશે.

શ્રી જ્યપ્રકાશ નારાયણે કહ્યું હતું કે આપણે અમેરીકા અને રશીયાની માફક પશ્ચિમ સંસ્કૃતિ તરફ ટળતા જઈએ છીએ અને આધીજને બુલતા જઈએ છીએ. આપણે આપણા માર્ગે ચાલ્યા આવીએ એવો સમય પરિપક્વ થયો છે. હાલમાં એ તક છે અને આમાં ૧૦ થી ૧૫ વર્ષ જાદ એ

સેવા પરાયણ લેડી માઉન્ટબેટન

કોલેજીયલ માઉન્ટબેટનના અવસાનના અખરથી આણું ભારત મોકી ઉઠ્યું હતું ભારતે એક ઉમદા મિત્ર ગુમાવવાથી શોક પ્રસરી રહી હતી. બ્રીટીશ યુવરીમાંથી ભારત મુકત થઈ અને જે ભાગલા પડ્યા ત્યારે આઝાદ અનેલા ભારત અને પાકીસ્તાનના પ્રદેશોમાં જે મોખી ખુનરેહ થઈ તે પ્રક્ષે કોલેજીયલ માઉન્ટબેટને અનેક નિર્દોષ આ-પુરુષોની સેવા કરી હતી. ભારતના ઉલ્લા અંગ્રેજ વાઇસરોયના ધર્મપતિ તરીકે નહિ પણ ભારતીય પ્રબળા એક ઉપયોગી મિત્ર તરીકે કોલેજીયલ માઉન્ટબેટન તરફ અસંખ્ય ભારતીય પ્રબળને નિહાળતાં હતા.

ખીલ વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન અનેક પાતનામરત થયેલા આ-પુરુષો અને બાળકોની સદ્મતે સેવા કરી હતી પુત્રુ પર્યંત તેમણે નિરાધાર સ્ત્રીઓ અને બાળકોની સેવા માણુ રાખી હતી. દીલ્હીના ભારતીય સમાજમાં કોલેજીયલ માઉન્ટબેટન તેમની સેવાવિત્તિથી જાણીતા બન્યા હતા તેઓ વર્ષમાં એક વાર ભારતની યુલાકાત લેતા હતા, તે ઉપરથી તેમની ભારત તરફની લામણી જણાય આવતી હતી સેવા પરાયણ એ દેવીના આત્માને પ્રમુ ચિરશાંતી અર્પે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૧ માર્ચ, ૧૯૬૦.

શતાબ્દિની સંસ્થાપન

આ દેશમાં હિંદીઓ આઠવા તેની યાદગીરી માટે જે યોજનાઓ શતાબ્દિ ઉત્સવ માટે યર્થ હતી તેના વિષે પહેલીજ વાર અને ઉલ્લેખ કરતાં નથી. જાનો અને યોજનાઓ પછી કંઈજ થયું નથી નામોની યાદી અને બંધ્ય કાર્યક્રમોથી શતાબ્દિની સ્થાપનાની ઘડતર યર્થ હતી. આ શતાબ્દિની બંધ્ય યોજના કોઈને પણ આ દેશમાં આ યાદગીરીના પ્રસંગે તરછોડી દેવા માગતી ન હતી હિંદી કોમની અંદર જે એક વિચારધારાની નીતિ યર્થ ગઈ છે કે તે પેતાને વિષેજ વિચારે અને જુદા પડતા દેખાવા માગતા નથી તેથીજ એ યોજનાઓની બજવણી સુરક્ષેલીભર્યું લાગે છે. આજ સુરક્ષેલી શતાબ્દિની સ્થાપનાની ધારાધોરણ અને ધ્યેયોર્થમાં છે. તેઓ ઓછી મહેનતથી એટલું બધું એટલા ઓછા વખતમાં કરવા માંગે છે કે નવેમ્બર સુધીમાં તેઓ કંઈજ કરી શકશે નહિ.

મોટી મોટી વાતો યર્થ-બંધ્ય યોજનાઓ ઘડાય અને હવે નિંદ્રાને સ્થાન મળ્યું. કંઈ યર્થ રહ્યું છે એવી કંઈ બાતમી નથી. જે શતાબ્દિ સ્થાપના પોતાની યોજનાઓ કાપીકુપી ઢુંકી બનાવી આ દેશમાં આવેલા હિંદીઓ માટે સાહાયથી આ શતાબ્દિની યાદગીરી ઉજવે તેજ કંઈ વ્યવહાર કહ્યું કહેવાય. હવે હિંદી કોમના અંગ્રેસરોએ એ શીખવાવું છે કે કાર્ય કરવાની શક્તિ હોય તેજ યોજનાઓ ઘડી તેને સુકાબહો કરવો.

હિંદી વિસ્તારોમાં રસ્તાઓ

રૂબરૂ સીટી કાઉન્સિલ ગ્રૂપ એરીયા બોર્ડ સમક્ષ હિંદી જનતાની વહિલાત કરવા માટે નિરાળી રીતે હાજર યર્થ. ડરબન સીટી કાઉન્સિલ ગ્રૂપ એરીયા કાયદાથી ડર્બા વગર હિંદી જનતા માટે માગણીઓનો ધબાણ કરે એ નિરાળું લાગે છે. એટલું કહી શકાય કે કાઉન્સિલને પોતાની જુલ જણાય, પરંતુ જે તુકરશાન હિંદી કોમને થયું તે સુધારવા માટે એ મોડું પડ્યું કહેવાય.

પરંતુ હવે એક વસ્તુ છે જે સીટી કાઉન્સિલ મધ્યસ્થ સરકાર ને પુછવા જરૂર કરી શકે. તેમના હાથ નીચેની સુધારણની હદમાં રસ્તાઓ ધણાજ ખરાબ છે. કલેરવુડની અંદર જ્યાં ૩૦,૦૦૦ ઉપર હિંદીઓ રહે છે, ત્યાં રસ્તાઓ યરમજનક અવસ્થામાં છે. આ હકિકત હિંદીઓ અને આફ્રિકનોના વિસ્તારમાં સત્ય બધું છે. કદાચ કાઉન્સિલ આ રસ્તાઓ વિષે કંઈ કરે તો સારું. આ રીતે ડરબન સીટી કાઉન્સિલ કંઈક વ્યવહારિક કરી શકશે વિસ્તાર માં રહેતા લોકો કરવેરો ભરે છે, અને જે જરા જેટલું મોડું થયું તો કાઉન્સિલ પ્રગલા લેવા તર્ણવાર યર્થ જાય છે પણ રસ્તા સમાજવાની જાતમાં ઢીલ કરે છે. કાઉન્સિલ તરફથી જરા સમ્બાધ મળે તો સારું.

ગુજરાતી કેળવણી

આ જે માતૃભાષાની ખરી કેળવણીના અભાવે આ દેશના ગુજરાતીઓની ખરી કસોટી યર્થ રહી છે. આજે અનેક દષ્ટિએ જુઓ તો એ ઘટના સસ બધું જણારો. એક જમાનો એવો હતો કે ગુજરાતજી પતિનિઓ પત્ની આ દેશમાં પત્રરજી માંડતી. આજે સરકારની રામદેવની અભાચારી નીતિથી એ બધ કરવામાં આવ્યું છે. એ પતિનિઓ આ દેશમાં ભારતીય સંસ્કૃતિ લાવી તેને જીવંત રાખતી. પરંતુ હવે!

આવું હોવા છતાં કેટલાય સેવા ભાવી માણસો જે માતૃભાષાની ખરી કિંમત જાણતા હોવાથી આજે અધ્યત્ન પ્રયત્ન પછી ગુજરાતી શાળાઓ સ્થાપી શક્યા છે તે માટે અતિશય પરિશ્રમ ઉઠાવેલા પડ્યા છે. ઘણી વખત ટીકાના જોગ પણ મન્યા છે. છતાં અવિરત શ્રમથી એમનું સ્વપ્ન આજે સિદ્ધ થયું છે આજે આ દેશના જે પ્રાંતોમાં ગુજરાતી જનસમુહ વધારે છે તે ત્યાં ગુજરાતી શાળાઓ આજે દેખાય છે એ શાળાઓ ભારતીય સંસ્કૃતિ પાછી લાવે એજ આપણા માટે લાભદાયી છે. આપણે જે ચેતીશ નહિ તો આજની રામદેવની સરકાર આપણી ભારતીય સંસ્કૃતિને નહિવત કરી દેશે.

આજે ઘણા માતાપો અધ્યસંચયમાં પડ્યા હોવાથી ભારતીય સંસ્કૃતિને ઠેકરે મારવા પણ તર્ણવાર થયા છે. તેઓ બૂલે છે કે ભારતીય સંસ્કૃતિને ઠેકરે મારવાથી તેઓ સ્વતંત્ર ધર્મના નથી પરંતુ બીજી સંસ્કૃતિ જે ઉપર છઠ્ઠી સંસ્કૃતિ છે તેના ગુલામો બનશે. આપણી એ સંસ્કૃતિ ટકાવી રાખવા માટે ગુજરાતી કેળવણીની જરૂર છે. જે સંસ્કૃતિ આપણે માતાના બોલામાં સુધ પ્રાપ્ત કરતા તે આજે શાળાએ જીવને શીખતી પડે છે. અને એ શીખવાની ખાસ જરૂરત પણ છે. લેખક 'પ્રકાશ'ના અધ્યેમાં લખ્યું તે; "અહીંની ધૂળમાં રમતા આજના બાળકો આવતી કાલના અહીંના ગુજરાતી યુવાન-યુવતીઓ છે. જે તેઓ ભારતીય સંસ્કૃતિના ઉચ્ચ આદર્શો થી વચિત રહેશે તો પાચિક કાપકા પછી ગુજરાતી ભાષા સાંભળવી અહીં દુર્લભ બની જશે આશા છે કે ગુજરાતી માતાપો ચેતરો, અને એક મિદાન પ્રજ્જના સીમા સ્થમ રાખી 'સંસ્કૃતિના કિપકને જવલંત રાખવાના પ્રયત્નો કરશે.' એમનું કહેવું સસ છે જે આજના બાળકો ગુજરાતી કેળવણી મેળવી આવતી કાલના યુવક-યુવતીઓ અને તે બાલિમા બધારે તેઓ માતા-પિતા થરી લારે એમના માં એ સંસ્કૃત હરી તેજ તેઓ તેમના બાળકોને આપી શકશેને! જે એવું થાય તેજ બાલિ પ્રજ્જ પોતાના માતાના બોલામાં એ સંસ્કૃતિનું જાન પ્રાપ્ત કરી શકશે.

આજે ઘણા માતાપો અધ્યસંચયમાં પડ્યા હોવાથી ભારતીય સંસ્કૃતિને ઠેકરે મારવા પણ તર્ણવાર થયા છે. તેઓ બૂલે છે કે ભારતીય સંસ્કૃતિને ઠેકરે મારવાથી તેઓ સ્વતંત્ર ધર્મના નથી પરંતુ બીજી સંસ્કૃતિ જે ઉપર છઠ્ઠી સંસ્કૃતિ છે તેના ગુલામો બનશે. આપણી એ સંસ્કૃતિ ટકાવી રાખવા માટે ગુજરાતી કેળવણીની જરૂર છે. જે સંસ્કૃતિ આપણે માતાના બોલામાં સુધ પ્રાપ્ત કરતા તે આજે શાળાએ જીવને શીખતી પડે છે. અને એ શીખવાની ખાસ જરૂરત પણ છે. લેખક 'પ્રકાશ'ના અધ્યેમાં લખ્યું તે; "અહીંની ધૂળમાં રમતા આજના બાળકો આવતી કાલના અહીંના ગુજરાતી યુવાન-યુવતીઓ છે. જે તેઓ ભારતીય સંસ્કૃતિના ઉચ્ચ આદર્શો થી વચિત રહેશે તો પાચિક કાપકા પછી ગુજરાતી ભાષા સાંભળવી અહીં દુર્લભ બની જશે આશા છે કે ગુજરાતી માતાપો ચેતરો, અને એક મિદાન પ્રજ્જના સીમા સ્થમ રાખી 'સંસ્કૃતિના કિપકને જવલંત રાખવાના પ્રયત્નો કરશે.' એમનું કહેવું સસ છે જે આજના બાળકો ગુજરાતી કેળવણી મેળવી આવતી કાલના યુવક-યુવતીઓ અને તે બાલિમા બધારે તેઓ માતા-પિતા થરી લારે એમના માં એ સંસ્કૃત હરી તેજ તેઓ તેમના બાળકોને આપી શકશેને! જે એવું થાય તેજ બાલિ પ્રજ્જ પોતાના માતાના બોલામાં એ સંસ્કૃતિનું જાન પ્રાપ્ત કરી શકશે.

કાવ પણ પ્રજ્જને કેટલી પ્રમતિ સાધી તેનો ક્યાસ તેની મોટી યોજના મોટી કે માયા દીક આવડેના વધારા થી કાઢી ન શકાય. જેનો કાચો ક્યાસ તેા કેળવણીના પ્રમાણમાં કેટલો ઉચો આવશે તેથીજ નીકળે અને જે ગુજરાતીઓને પૂ જાણુછીને પ્રેરણા ને સાધના મળ્યાં છે તે જરૂર આ કિયા માં વિચારશે. ભણેલા કહેવાતા આપણા લોકોની ફરજ છે કે ધન, સત્તા અને નોકરીઓ તરફ જઈને દષ્ટિને આપણે આપણા બાલિ પ્રજ્જ તથા ત્વજ્જનેલાં બાલુઓ તરફ વળાએ. અને જે મોઢ વાત યા યોજના કરીએ તેમાં તેમના બલાનો વિચાર કરીએ. જે શાળાઓ સ્થપાયેલી છે તેમાં પણ અવનવી સુરક્ષેલી ઉભી થાય છે, સંસ્થાના સંચાલકો બધારે શિક્ષક અથવા શિક્ષિકાની નીમજીક કરે છે ત્યારે તેઓ પ્રુપ વિચારીને કરે છે. ઘણા ટીકા કરે છે કે આ શિક્ષકો યા શિક્ષિકાઓ આવા છે તેમાં છે. ઘણા વળા આમળ વર્ણીને એમ કહે છે કે શાળામાં કાપલ થનારા શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ અનૈતિક છે. આ એક બમથા કેટલાક લોકો સેવે છે, પણ તે અશાસ્ત્ર નથી. સમાજની વિદુત દષ્ટિને ભોમ યા માટે. એ લોકોએ બનવું જોઈએ!

કાવ પણ પ્રજ્જને કેટલી પ્રમતિ સાધી તેનો ક્યાસ તેની મોટી યોજના

વિશ્વની એકતા સમ્રાટ અશોકની ભાવના દ્વારા સાધો

નવી દિલ્હી :

મુસિદ ઇતિહાસવેત્તા પ્રો. આરોલ્ડ રોચેનબીએ મહાન ભારત સમ્રાટ અશોકની હૃદયપટ્ટાની ભાવના દ્વારા વિશ્વની એકતા કરવાનો અનુરોધ કરી જણાવ્યું છે કે આજીવનમાં જોઈ ચોક્કસ રાજ્યોના સંસ્કારોના રચનાની પશુ વિશ્વની આવી એકતા સાધવાનું માનવજાતીના અસ્તીત્વને બચાવવા અનિવાર્ય છે.

પ્રો. રોચેનબી સંસ્કૃતિ સંબંધે માટેની ભારતીય સંસ્કૃતિને યોગ્ય રીતે 'આર્ય સ્મારક વ્યાખ્યાનમણી'ના ઉપક્રમે એક વિશ્વ અને ભારત એ વિષય પરના તેમના ત્રણ વ્યાખ્યાનોમાં પ્રથમ વ્યાખ્યાનના વિષય 'વિશ્વની એકતાની જરૂર' એ વિશે જોઈ રહ્યા હતા.

વિશ્વની એકતાની જરૂરિયાત દર્શાવતા પ્રો. રોચેનબીએ કહ્યું કે આપણી માનવજાત સામે આપણા પોતાના જ હાથે ઉભો થયેલો ને નવો ભય ઝડપી રહ્યો છે તે ભેદના આપણા સમગ્ર માનવજાતની રક્ષા-શક્તિ માટેની એક નવી ભાવના પેદા થવી જોઈએ અને વિશ્વ પ્રત્યેની એ વફાદારીની ભાવના અન્ય રૂઢી અત પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને માનવજાતના આ કે તે/ જુથોની વફાદારીના રથને આપણા/મન અને હૃદયમાં પ્રવેશવી જોઈએ.

અશોકની ભાવના પ્રગટાવો

પ્રો. રોચેનબીએ કહ્યું કે આ અબ્ધ યુગમાં આપણા યુલ્સદીઓમાં અશોકની ભાવના પેદા થવાની જરૂર છે. એકતા વિના આપણે વધુ સમય જીવી શકીએ નહિ. વળી એકતા જોરજુલમ કે બળપ્રયોગથી સ્થાપી નહિ શકાય એને માટે પોતાનું બલિદાન આપી સામાજીક હૃદયપટ્ટા કરવાની સલાહ અશોકની ભાવનાને અનુસરવી પડશે.

પ્રો. રોચેનબીએ કહ્યું કે માનવજાત સામે આજના જેવા વિનાશનો ભય અમાજે કદી ઉભો થયો નહોતો. આપણા પૂર્વજોએ પૃથ્વી પરના રોગ-જન્ય જંતુઓ સિવાયના તમામ માનવેતર પ્રાણીઓ પર કાણુ મેળવેલો હતો પરંતુ આજની કાલે તે વાધ, સિંદ અને રોગજન્ય જંતુઓ જેટલા ભય-જનક નહોતા થયા વધુ બચાવક

માનવજાત માટે માણસ પોતે બની ગયો છે. માણસ પોતે રોગજન્ય જંતુઓની શક્તિ કરતા વધુ શક્તિ કરતા પરાજનો થઈ ગયો છે. આ વિનાશક સ્થિતિમાં માનવજાતની સૌથી મોટી જરૂરિયાત સમાધાનપૂર્વક મેળવવાની છે અને એ ભાવના અપનાવીશું તો આપણી ભાવિ પેઢી તેની કદર કરશે અને સમાધાનની આ ભાવના માનવજાતને ભારત તરફથી મહાન ભેટરૂપે મળેલી છે.

ગામડાંઓમાં ઐઘો-ગિક વસાહતો સ્થાપો

નવી દિલ્હી :

શહેરોમાં ઉદ્યોગોના વધુ કેન્દ્રીકરણને ઉત્તેજન આપવું ન જોઈએ અને કાર્યસંચાલનની કક્ષાએ સંપૂર્ણ સત્તા સુપ્રત કરીને, એમના વ્યાપક વિન્ટ્રીકરણની ખાતરી મળી રહે એમ કરવું જોઈએ. નવો સુધી ગ્રામ-પ્રદેશમાં રોજગારની તક પૂરી પાડવામાં આવશે નહિ ત્યાં સુધી ગામડાંમાંથી શહેરોમાં યત્ન રચનાતર ચાલુ રહેશે એમ સાથસિક ઘટક વિસ્તારમાં આવેલા ઐઘોગિક ઘટકોની આકારણી કરનાર અવ્યાસજીવે પોતાના અહેવાલ માં જણાવ્યું છે.

જીવે જણાવ્યું છે કે, એવા કેટલાક મામડાં છે કે, જ્યાં ઉદ્યોગ અને વેપારની પ્રવૃત્તિઓએ મૂળ નાખ્યા છે. આવી મામોને 'સમાન સવલતો પૂરી પાડતા કારખાનાની' સ્થાપના માટે

પસંદ કરવા જોઈએ લોકોને વધુ રોજગારી પૂરી પાડી શકાય એ માટે, પ્રાથમિકોગ અથવા નાની ઐઘોગિક વસાહતો સ્થાપીને આ વિસ્તારમાં નવો ઉદ્યોગ વધુ વિકસાવવામાં આવે એ આવશ્યક છે. આવી વસાહતોની દોરણી કે સંભાળ, એક સ્ત્રીઓને કે કોષ્ટોને સુપ્રત કરવી જોઈએ. જેમના કામમાં એ વિસ્તારની ઐઘોગિક વિકાસની શક્યતાની આકારણી કરવી, ખાસિત મહાન પૂરા પાડવા, વિજ્ઞાની પૂરી પાડવી, યોજનાઓના આકૃતિ આલેખનમાં સહાય કરવી, સામગ્રી, નાણાં, ટેકનીકલ જ્ઞાન, વગેરે મેળવી આપવામાં સહાય કરવી વગેરે નો સમાવેશ થવો જોઈએ.

સ્પેશીયલ જનરલ મીટીંગ ધી સુરત હીંદુ એસોસિએશન ડરમન

ઉપરોક્ત સરથાના મેમ્બરોની એક સ્પેશીયલ જનરલ મીટીંગ સ્વીકાર તા ૨૦-૩-૬૦ને દીને બપોરે બરાબર ૨ વાગે ૧૨૭ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ પર આંબેલી ધી સુરત હીંદુ એસોસિએશન હોલમાં નીચેના કાર્ય માટે મળશે કાર્યક્રમ :

- (૧) સરથાના ધારા ધોરણની કલમ ૨૮માં સુધારો વધારો કરવા બાબત
 - (૨) ટ્રસ્ટીઓની નીમણુંક
- હીંદુ દયાળજીલાલ હીંદુલાલ, ધી સુરત હીંદુ એસોસિએશન, ડરમન મંત્રી

—બાબત. વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂ ખંભાતના તેલ ક્ષેત્રની એપ્રોક્સિમી તા ૮મી કે ૧૦ મીએ મુલાકાત લેશે એવા સંભવ છે

નહેરુની સિંચાઈથી

ઓલપાડમાં હવે શેરડીનું વાવેતર શક્ય છે

કીમ :

ઓલપાડ તાલુકાની ખેતીની જમીનમાં કાકડાપાર નહેરુના પાણીની સિંચાઈથી શેરડીના દરિયાળા બગીચા લહેરાતા કરી શકાય એ પ્રયોગથી સાબીત થયું છે એવો નિર્દેશ સુરત જિલ્લા વિકાસ મંડળના મંત્રી શ્રી દયાળજી ગોવિંદજી પટેલે આજે કીમના નિર્દેશન ક્ષેત્ર પર ઉજવાયેલા 'ખેડુત દિન' પ્રસંગેની સભામાં કર્યો હતો. શ્રી દયાળજીભાઈએ કહ્યું હતું કે કકોદરા ખાતે શ્રી પ્રયોગશાલેમાં ચાલુ વર્ષે સિંચાઈ દ્વારા ને શેરડી ઉભા કરી છે તે અભ્યુદયની શેરડીની લગભગ બરાબરી કરી શકે એવી અને ગોળના ઉતારામાં પશુ ઉત્તમ માલમ પડી છે શ્રી પ્રયોગશાલેમાં કરેલા આ સજીવ પ્રયોગે સાબીત કરી આપ્યું છે કે પ્રયોગશાલે ખેડુતોને પશ્ચિમ કરવાની કામ બીડે તો ઓલપાડ તાલુકાની જમીનમાં સિંચાઈની સહાયથી શેરડીના દરિયાળા બગીચા લહેરાવી શકાય ગેળ માટે કરાયેલા આ પ્રયોગની સ જગ્યાએ જે વર્ષમાં જ કીમ વિભાગમાં શેરડીનું કારખાનું નાખવાની શક્યતાના દાર બોલ્યા છે.

શુભ પ્રસંગે માટે ભેટ !

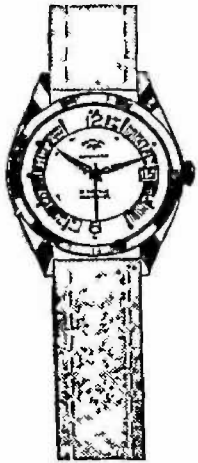
સીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલાઈનાં ઓટોમેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- ફાઈરી
- લેડા
- રૂસર

વિગેરે દરેકે જાતનાં ઘડીયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

આફ્રિકાની લૂટ

લેખક : શ્રીયુત પ્રાણશંકર ભેશી

આફ્રિકા ખડની કોષ અપ-પ પછે તેની લૂટ શરૂ થઈ હતી. આફ્રિકાએ વિવિધ પ્રણા આક્રમણો નિહાળ્યા છે, પણ આંતરવિમલો જે નેપા છે, પણ એ બધા પ્રવાહોની અસર સામાન્ય રીતે અહિંતકારક નહોતી હતી. મધુર સસ્કૃતિમિલન થતું, મિત્ર રક્ત થતું, અન્યોન્ય સહ-બાવ પ્રેરતી પ્રજા દસ્યમાન થતી, કલા ખીલતી, આર્થિક વિકાસ થતો અને પ્રગલ્ભતા નવપલ્લવતા આવતી

પછી યુરોપનો સંસર્ગ શરૂ થયો પછી નવી જ વિચારધારા આવી, જેમા અસહિષ્ણુતા, શાહીવાદ, શોષણ અને ઉચ્ચતાને દંબ પ્રધાનપદે દતા અને નવારે આફ્રિકાની લૂટ શરૂ થઈ આર તેા આફ્રિકાની માનદાનિ અને સર્વતોમુખી પતનના ક્ષીમણેક મંડાયા યુરોપ અને આફ્રિકા વચ્ચે પહેલ-વહેલા વેપાર શરૂ કરનાર, આફ્રિકાની કળા પ્રજ્ઞાને પરેલવહેલી ઇસુધર્મી બનાવનાર અને એ ખડની લૂટ શરૂ કરી તેને પહેલવહેલા કાળો ખડ બનાવનાર ઝોરિમ દેશ પોટુગલ છે.

નાવિક નરેશ પ્રિન્સ હેન્રીને શુભામે એ અને સોનાએ આકર્ષ્યા એ જે વેપારમાં તેણે સમૃદ્ધિ નિહાળી પહેલા પોતે જ આફ્રિકાને સામરકાંઠે ગયો. પછી વિવિધ નાવિકોને આફ્રિકાની પ્રવક્ષિણા કરવા મોકલ્યા. કેટલાક નાવિકો શુભામે પકડી લાભ્યા અને ધર્મશુર પોપને ચરણે તેમની એટ ધરી જેણે શુભામીના વેપારને શુભા-શીવાદ પાડ્યા પછી તેા પોટુગીઝો પશ્ચિમ આફ્રિકાની ધરતી પર પહોંચ્યા અને ગુનામોના ટોળેટોળા લાભ્યા. કેટલાક શુભામે ઇસુનું શરણ સ્વીકાર્યું.

પોટુગીઝોની નુશ્યા એ પછી વધી. તેમની એક ટુકડીએ ધાના (ગોલ્ડ કોસ્ટ)માં આવેલી અફમીનાની સોનાની ખાણ શોધી કાઢી એ ખાણ કબળે કરીન ધાનાને કરતો કિલ્લો બાધવાનું પોટુગીઝાએ નિચાયું. ૧૪૮૨માં પોટુગીઝ રાજ્ય નેને નાવિક-સરદાર ડીયોખાને આ ખાણે કબળે કરવા માટે એક લશ્કર સાથે મોકલ્યો. ડીયોખાએ અફમીનાના રાજ્ય ક્ષવાએ અન્સાની પરવાનગી વગર જ કિલ્લો બાધ્યો. પછી તેા વિવિધ દેશો નતો પાસેથી એક પછી એક પ્રદેશ પચાવવા મા આવ્યા વિવિધ પ્રજાને ઇસુ ધર્મી બનાવવામા આવી પણ આ સમયના ઇતિહાસ કોષ અન્ય સસનું ઉચ્ચારણ કરે છે. પોટુગીઝો પોતાને પ્રદેશ કાંઠે જ કે તરત જ કાળા લોહો પાછો પોતાના પુર્વજોને ધર્મ પાળવા

માટે છે!

એ સમયે મુર લોહો પોટુગીઝોના સમજ દરીરે દતા. પોટુગીઝોને સોનાનો જગી વેપાર જેવાના કોઠ દતા. પણ પશ્ચિમ આફ્રિકાના કાળા લોહો તેમને બદલે મુર લોહો નેડે વધારે વેપાર કરતા મુર લોહોની પ્રમતિનું કારણ આંતરલગ્નો હતું એમ પોટુગીઝોને લાગતા એમણે જે આંતર-લગ્નો કરવા શરૂ કર્યા. ૧૫૬૧માં ક્ષાધર ડોમ ગોન્સેલો ડા મિલ્વીસ આમેઝી નદીને કિનારે આવેલા સમુદ્ર પ્રદેશ મોનોમોટાપાની રાજકચેરીમા ગયો અને લાના સમ્રાટને તે ઇસુધર્મી બનાવી ચકયો લા તેા મુર લોહો લ્યાં આવી વસ્યા અને તેમણે એ સમ્રાટ ને ઠસાળ્યુ કે ઇસુધર્મના ઝોઠા હેઠળ આખો ખડ કબળે કરી લેવાની એ તેા પોટુગીઝોની ચાલમાણ હતી લારે ક્ષાધર ડોમ ગોન્સેલોનું ખૂન થયું! આ ખુનનું વેર વાળવા અને સોનાની ખાણે કબળે કરવા પોટુગીઝોએ એક લશ્કર મોકલ્યુ. પણ તે હાણું. એ પછી એત્રણ લડાઈઓ લડીને પોટુગીઝો એ મોનોમોટાપા છુટ્યુ તેજા એ પછી રાજયાસન કરવા લાગ્યા અને પ્રજા પર ઇસુધર્મ લાદવા લાગ્યા પરિણામે આંતરવિમલ કાટી નીકળ્યો અને પોટુગીઝ સાસન અરિધર થવા લાગ્યુ

યુરોપના ઇતિહાસમાં હોંદનેા જળ મામ્ શોધવા જતા કિરોહર કાલખસે કરેલી અમેરિકાની શોધ નેટલી અમલ ની છે તેટલી જ અમલની શોધ પોટુગીઝ નાવિકોએ કરેલા હોંદના જળમાર્ગની છે. આ શોધએ સિક્કર ના યુમથી સર્જન પામેલ સામાન્યવાદ ને સ્મૃત બનાવ્યો અને યુરોપના દેશો વિશ્વની પ્રજાને પરાધીન બનાવવા લાગ્યા.

નેગોસિપનના યુધ્ધો ૧૮૧૫મા પુર્વ યર્માં તે વેળા આફ્રિકા ખડનો મોટો ભાગ અણુદોલો પડ્યો હતો યુરોપને જુમધ્ય આફ્રિકા પરિચિત હતો અને આટલાન્ટિક મહાસાગરના જળથી રનાન કરતા પશ્ચિમ આફ્રિકાના દેશો અને હોંદી મહાસાગરને તરે પડેલા દક્ષિણ અને પુર્વ આફ્રિકાના દેશોની થોડીક માહિતી હતી. ઉત્તરે જુમધ્ય આફ્રિકા અને પુર્વ આફ્રિકામા ઇસામી મરકૂત પ્રખળ હતી મિસર, દિપોલી, ટયુનિસ અને સુદાનમા વૃક્ સાસન હતું મવનરો સુલતાનને પ્રસંગે પ્રસંગે ખડખી જરતા. અલ્જીરિયામાં ફ્રેન્ચ ખબજ કરકતો હતો પણ મોરોક્કો હજી સ્વતંત્ર હતું સુદાનની પુર્વે એખિ

સિનિયાનું રાજ્ય હતું અરબો હુટા-હવાયા રાજ્ય કરતા, પણ તેમનું લક્ષ્ય મુખ્યત્વે તેા ગુલામી, હાથીદાત અને વનસ્પતિ તેલના વેપાર તરફ હતું. સહરાની દક્ષિણના કાળા આફ્રિકાના આંતરબામમા ન્યારે દેશી નતો સ્વતંત્ર છવન માળતી હતી લારે પુર્વ અને પશ્ચિમને સામરકાંઠે પોટુગીઝો વચ્ચે જુમધ્ય હતું ઇંગ્લાડનું પ્રખુલ દક્ષિણ આફ્રિકામા અને પોટુગીઝ પશ્ચિમને સામરકાંઠે હતું લા ગેમ્પીઆ સિમિરા-સિયોન પર બ્રિટીશ વાવરો ફરકતો હતો. તેની નજીકમા સેનિમ્બાલ પર ફ્રેન્ચો રાજ્ય કરતા ખીજ બાબુથી ગુલામીમુકત હનસીઓનું એક રાજ્ય લાઇબેરીયામા રચાયુ હતું.

એ સમયે વિદેશીઓને અને વિધર્મી ઝાને પાશ્ચાત્ય સંખ્યતાના રંગે રંગીને ઇસુધર્મી બનાવવાના કોઠ યુરોપની પ્રજામાં જગ્યા દતા નેડે નેડે શાહીવાદ પાયરવાની પણ- તેમની મહેલકા હતી. આથી એક હાયમા ધર્મપોથી અને ખીજ હાયમા તલવાર રાખીને ઇશાઈ પાદરીઓ નીકળી પડ્યા તેમને ચીલે ચિહારીઓ, વેપારીઓ અને વિદ્યાનીઓ ચાલી નીકળ્યા એમણીસમી સદીમા તેા આફ્રિકાને આખો જે આંતરપ્રદેશ પમ તજે થઈ ગયો મગો પાકે ગેમ્પીઆ નેધુ અને નાઇજર નદીના તીર નિહાળ્યાં. ડેવિડ લિવોગ્ટને વિહોરિયા સરોવર, ખટને ટામાનિકા સરોવર અને રપીકી એ નાદલ નદીનું મુખ શોધી કાઢ્યાં ફ્રેન્ચ પ્રવાસી ચેલુ કોન્ગોના અરબોમા વસતા ખીજી લોહોને પણ નેધ ગયો રેન્સીશ્પી ડાન્ગો નદીનું મુખ શોધ્યુ ચિહારી સિલસ રેક દક્ષિણ-રહેરોચિયા સુધી પહોંચી ગયો ૧૮૯૯ મા ઝોમન નામે એક પ્રવાસીએ દક્ષિણથી ઉતર સુધી, કેપટાઉનથી ડેરો સુધી પડવામા કરીને પોતામા એ અજબ સાહસથી જતને ચકિત કર્યું

ઇંગ્લાડના વિદ્યાનીઓ, પાદરીઓ, વેપારીઓ તથા ચિહારીઓ આફ્રિકાની

ધરતી ખુદી રજા દતા એ અરબામાં આખું ભારત બ્રિટીશ ખબજ હેઠળ આખી ગયુ હતું. શરૂઆતમાં તેા ધીટનને સંસ્થાનો વધારવાની ઇચ્છા નહોતી. પણ ભારત સરખુ અનુમોહુ રત્ન સાંપડવાથી તેની આખી દષ્ટિ પશ્ચાત્ય ગઈ! ધીટનને સત્વર જણાયું કે હોંદમાં બ્રિટીશ સાશન સુદઢ કરવા નેા એક જ અસરકારક મામ્ હોંદ તરફ જતા બધા ય જળમાર્ગો અને જુમાર્ગોનો કબળે કરવાનો છે.

કાસનો પરાજય થતા યુરોપનો કોષ પણ દેશ એ વેળા ઇંગ્લાડના સામાન્ય-વાદી વેગને રોડી શકે એમ નહોતું. પરિણામે ઇંગ્લાડે રાવો ક્યો કે "અમારા શોધકોએ આફ્રિકાને આંત-ર્ષાન શોધ્યો છે. એટલે અમે શોધેલાં સરોવરો અને પ્રદેશો પર અમારો અધિકાર રહે છે." લોર્ડ દ્યુમ્કોર્ડે લખ્યુ કે "પુર્વ આફ્રિકા અને તેનાં સરોવરો પર અમારો કાપદેસર હજી છે અમારા શોધકો પાછળ અમારા ધર્મોપદેસરો મયા એટલે શોધ અને "મિચનરી" પ્રવાસને કારણે પુર્વ આફ્રિકા પર અમારો પહેલો હક્ક છે."

એ પછી ઇંગ્લાડે- ગુલામી નાખી કરવાના ઝોઠા હેઠળ ડે-માર્ક અને હોલેન્ડ પાસેથી ગોલ્ડ કોસ્ટના કેટલાક ભાગ પરને હક ખરીદી લીધો અને હનસીઓ નેડે કાલકરાર કરીને લેર્મોસ કબળે કયું. કેટલાક બ્રિટીશ વેપારી ઝોએ નાઈજરના કિનારા પર ચાણા નાખ્યા હોંદી વેપારનું રક્ષણ કરવા અને ભારતના જળમાર્ગને સુરક્ષિત રાખવા હોલેન્ડને નાણું આપીને બ્રિટને દક્ષિણ આફ્રિકા પડાળ્યુ ૧૮૭૫માં ઇંગ્લાડે ચાલીસ લાખ-પાઉંડ આપીને મીસરના ચાસમે પાસેથી સુએઝની નહેરના મોટા ભાગના રેરો ખરીદી લીધા અને જુમધ્ય સમુદ્રના તથા રાતો સમુદ્રના ભારત જતા જળમાર્ગો પર આધિપત્ય મેળળ્યુ

(અધુરું)

માથે બાંધવાની રીળન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાપેટા સીકકની, રીળન અનેક રંગ, ડીકાઇન અને સાઇઝમાં મળશે, લકન મંડપ અને ક્રોટર શબ્દમારવા માટે જરયાખંધ રીમને મળી શકશે.

બચ્માં માટે મખમલ, અને વેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ ઠીકાઇત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંમોડે બાંધવા મખમલ, વેસમ, કોટન બિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના યુકંધ કુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ અન્ડ વીલ્ડરન્સ હેટ મેન્ચુફેક્ચરર,

ટ્રાન : ૮૩૫૧૭૯૮૨ પહેલે માળે, બોક્સ પરપ૭,

માસ્કર મેન્રાન્સ — ૩૩ વેન્ક સ્ટ્રીટ, — બેહાનીસબર્ગ.

સર પુરૂષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસની

જીવન ઝરમર

(મયા અંકથી ચાલુ)

એક વર્ષ કમીટીમાંની કામગીરીને લીધે તેઓ મધ્યસ્થ સરકારના પ્લાન મા આવ્યા અને ૧૯૨૩માં તેમની ન્યુ દિલ્હીના રાજ્યીય ક્ષેત્રમાં ને મળ્યાના મોઝાને ધાને તેવી હતી.

૧૯૨૧માં તેમની ઉંમર ૪૨ વર્ષની હતી. તેમની સમક્ષ સુદર બાવી પહેલું હતું. અને રાજ્યીય તેમજ સામાજિક ક્ષેત્રમાં તેઓ સારી પેઠે પ્લાન ખેતનાર વ્યક્તિ બની રહ્યા હતા. સેક્રે તેમને વ્યવહાર સ્વદેશપ્રેમી માનતા.

એક બાબતની તેમને દમ્બે માટે ખાતરી થઈ હતી દેશના વ્યાપારઉદ્યોગ તેની રાજ્યીય વ્યવસ્થા સાથે અખંડિત પહે સંકળાયેલા હતા. રાજ્યદારી ક્ષેત્રની આગેકુચને આર્થિક વિકાસ સાથે સ્વાભાવિક સંબંધ રહેતો. આ માન્યતાથી પ્રેરાઈને જ તેમણે વ્યાપારી સંસ્થાઓને વ્યવસ્થિત, સમર્થિત અને મજબૂત બનાવવાનો પ્રયાસ આણ્યો. આથી રાજ્યીય વ્યવસ્થાને સ્વાભાવિક વેગ મળતો.

ઈન્ડિયન મર્ચન્ટ્સ એસોસિએશન સાથે તેઓ ૧૯૦૭થી સંકળાયેલા હતા આ સરકાર મનમોહનદાસ રાજીના પ્રયાસથી યશ યશ હતી. ખીજી સરકારે જોઈને તેટલા પીસ ગ્રુપ્સ મરચન્ટ્સ એસોસિએશન નામની હતી લેડેયાવરની નીતિ અને હોદ્દામાં તેના હિતો જોઈને/નેટીવને દમ્બે નડતા હિટીય ઠાકોરનેટ ઠાકોરે એમ્સ' એફ ઠાકોર

-ને લેડેયાવરના હિતમાં જ સ્વપાઈ હતી તે સ્વાભાવિક રીતે જ હોદી સંસ્થાઓની વિરોધી હતી

૧૯૦૭માં જુદી જુદી વેપારી સંસ્થાઓ મુખમયા મળ્યા આ સંસ્થાઓને વ્યવહાર મેન્એટરથી પીસગ્રુપ્સ મ માવવાનો હતો અને જોઈને ઈન્ડિયન મરચન્ટ્સ એસોસિએશન બંધ નામની સંસ્થા અસ્તિત્વમાં આવી આ સરકારને હેતુ મુખમ પ્રતિતો વેપાર વખારવાનો, વેપારીઓનું સમઠન સાધવાનો, રાજ્યકર્તા પક્ષ સાથે સહકાર સાધવાનો તેમજ પોતાની મુશીબતો રાજ્યકર્તા પક્ષે રજુ કરી શાંતિભરી નીતિથી આ મુશીબતો દુર કરવાનો હતો એક લાયકેરી પણ શરૂ કરવામાં આવી.

કોઈ પણ કિસ્સામાં એમરને નિર્ણય માન્ય રાખવો એમ હતું. કમીટી પોતાને બંધનકર્તા કાવદા પણ ધરી શકે એમ પણ હતું અને આ રીતે વ્યાપારી લેવડદેવડને સુલભ બનાવવાના પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો.

સર મનમોહનદાસ ગમજી આ સરકારના પ્રથમ પ્રમુખ સુટાયા અને ન્યારે પુરૂષોત્તમદાસને ઉપ પ્રમુખ બનવાનું કહ્યું, ત્યારે પુરૂષોત્તમદાસ આશ્ચર્ય મા કુખી મયા "પણ હું માત્ર ૬૪ ૨૮ વર્ષનો છું કોઈ વધુ અબુલતીને લો. પુરૂષોત્તમદાસે કહ્યું. પણ સર મનમોહનદાસ પોતાના નિર્ણયમાં તદ્દન મક્કમ હતો.

"આ જમાને તું યુગ જ લાયક છે, વળી તારી પેઠી, નાવારથી રાજ રામની કંપનીની ખ્યાતિ પણ ધણી છે, એટલે તારે આ જમા સ્વીકારવાની જ છે."

પીસગ્રુપ્સ ઇન્ડિયન મરચન્ટ્સ એસોસિએશનના સેક્રેટરી ગિરધરદાસ નેરામ બાઈએ પણ આ આગ્રહમાં સર પુરાવ્યો.

દેવે પુરૂષોત્તમદાસથી ના કહેવાય તેમ નહોતું સાત વર્ષ સુધી માનભરી રીતે તેમણે આ ઝોદો જોમળ્યો અને આ સરકારને ૩૫ વર્ષની સતત ક્રમિક સેવાનો ફાળો આપ્યો એમર સ્વપાઈ

ત્યારે ૧૦૦ સભ્યો પીસ ગ્રુપ્સ મરચન્ટ્સ એસોસિએશનમાંથી એમ્સ એડવા અને ૨૦ બંધારના હતા આને એ સંસ્થા ના ૩૦૦૦ સભ્યો છે.

જ્યમુખલાલ કે ગહેતા નેવા સેક્રેટરી સંસ્થાને ૩૧ ૧૭૫ના પમારે મળ્યા મયા તેઓ ધણી બાબતમાં પુરૂષોત્તમદાસની સલાહ લેતા અને તેમની સાથે સારો સંબંધ ધરાવતા. જ્યમુખલાલને એક વાર માઈસોર સીવિલ સર્વિસની જોઈર આવી, પરંતુ પુરૂષોત્તમદાસે તેમને જવા ન દીધા. આ માટે જ્યમુખલાલને કંઈ પરતાવુ પડ્યું નથી ગવર્નર લોડ' સીડનહામ પણ આ સંસ્થામાં ધણે રસ લેતા.

૧૯૨૨માં પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ, હોલ્ડસ્તાન આવવાના હતા જલ્દીવાળા બાગના હવાકાડનો બનાવ તાજે જ હતો એટલે સ્વાભાવિક રીતે લોકોનાં દિલ ઉત્કેરણેવા હતા, અને તેઓ પ્રીન્સને સારો આવકાર ન આપે તે દેખીતું હતું.

એમરના પ્રમુખ તે વખતે લાલજી નારજીજી હતા અને એમરમાં પ્રીન્સ ના આગમનની બાબત આવી ત્યારે તેઓ ઉત્સાહી બની ગયા પરંતુ ન્યારે મહાત્મા ગાંધીજી અને ઠાકોરે વિરોધ કર્યો ત્યારે તેઓ ઠગા પડી ગયા પુરૂષોત્તમદાસ ઇંગ્લેન્ડથી સપ્ટેમ્બર ૧૯૨૧માં આવી મયા હતા અને તેમના વલણની આતુરતાથી રાહ જોવાતી હતી

ન્યારે તેઓ લંડનમાં હતા ત્યારે હોદી દાઈ કમીશનર સર વિલિયમ મેયરે તેમનો અભિપ્રાય પ્રીન્સની આ સંબંધિત વિગ્રીટ બાબત માગેલો ત્યારે પુરૂષોત્તમદાસે કહેલું, "મુલાકાત માટે આ સમય ઉચિત નથી દેશનું વાતાવરણ ઉદ્દેશ્યેલું છે, અને લોકમત વિરૂદ્ધ છે"

"તમે તમારો આ મત સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટ ફોર ઈન્ડિયાને જણાવો" મેયરે પૂછ્યું "જરૂર અને સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટને મને મળવામાં વાધો ન હોય તો હું જરૂર તેમને મળવા જઈશ" મેયરે આ બાબતની ચર્ચા હિંદી વગીર સાથે કરી અને તેનો મુદ્દો પુરૂષોત્તમદાસને જણાવ્યો કે પ્રીન્સ ને મોકલવાનો રાજ્યદારી નિર્ણય છેવટનો છે રાજ્યદારીએ ધણી વાર કરી પાડે તેવી આ પણ એક જુમ હતી. અને પરિણામે પ્રીન્સનો આખા રાષ્ટ્ર

બહિષ્કાર કર્યો - અને મુખ્ય અને ખીજી શહેરાગા તોફાનો પણ મયા

એમરને રાજ્યીય સ્વરૂપ આપવું તે તેના હિતમાં નથી એમ લામવાળી રાજ્યકાર્યથી તેને અળગી રાખવા પુરૂષોત્તમદાસે બગીરથ પ્રયાસો કર્યા દેશના વેપાર ઉદ્યોગની વૃદ્ધિ થતી થતી મધ એટલે પ્રાંતને ધોરણે તેમજ સમસ્ત દેશને ધોરણે એક અખંડ તંત્રની જરૂરીયાત અનિવાર્ય જણાઈ. સર ફાજલબાઈ કરી મબાઈએ ૧૯૧૩થી એવું સુચન કરેલું અને ઈન્ડિયન ડેમોસ્ટ્રાસીક ડેમોસ્ટ્રાસીક રચાવવાના હિમાયત કરેલી, પરંતુ પહેલા વિષયુદને કારણે આ બાબત ટેલાઈ બધેલી છતા પણ ૧૯૧૫માં ટાઉન હોલમાં પહેલી ડેમોસ્ટ્રાસીક અને આખા હોલ્ડસ્તાનમાંથી સેંકડોની સંખ્યામાં પ્રતિનિધીઓ ભાગ લેવા આવ્યા. સર ફાજલબાઈ કરીમ બાઈના પ્રમુખપણા ઉદ્દેશ એસોસિએટ્ડ ઈન્ડિયન એમર ઓફ ડેમોસ્ટ્રાસીક રચાવવાનું અને તેનું બંધારણ ધરાવવાનું નકકી થયું

કમનસીમે આ પ્રવૃત્તિ દીલમાં પડી મધ તે છેક ૧૯૨૩માં તેને ફરીથી સજીવન કરવામાં આવી આ વખતે આમળ પડતો ભાગ લેનારમાં શ્રી પુરૂષોત્તમદાસ, જી ડી ખીરલા, શ્રીરામ, ડી પી. ખૌતાન અને કરાચીના ફીરજી કાવસજી હતા આ વખતે શ્રી જી ડી ખીરલા પુરૂષોત્તમદાસ સાથે મેન્સીંગ રોડ પર રહેતા હતા. ફેરેશન ઓફ ઈન્ડિયન એમર ઓફ ડેમોસ્ટ્રાસીક રચાવી તેને મુરોપીયનોએ રચાવેલા એસોસિએટ્ડ એમર ઓફ ડેમોસ્ટ્રાસીક એક ભાગ બનાવવાનું આ બને વચ્ચે વિચારાણુ.

૩૧ ડીસેમ્બર ૧૯૨૬ને દિવસે કહેવાતી ડેમોસ્ટ્રાસીક ડેમોસ્ટ્રાસીક કલકત્તામાં બરાઈ અને રજી જુલાઈ ૧૯૨૭ સુધી ચાલી તેમાં ફેરેશન ઓફ ઈન્ડિયન એમર ઓફ ડેમોસ્ટ્રાસીક રચાવવાનો નિર્ણય લેવાયો એનો હેતુ ઉદ્યોગ વાણીજ્ય વગેરે સર્વ પ્રકારના આર્થિક ક્ષેત્રમાં ઉત્તિ સાધવાનો હતો. નાના પાયા પર શરૂ થયેલી આ સરકારમાં આને એકસો એમર ઓફ ડેમોસ્ટ્રાસીક રચાવવાનો હેડ કવાર્ટર અત્યારે ન્યુ દિલ્હીમાં છે આ સરકાર માટે પુરૂષોત્તમદાસ, ખીરલા, શ્રી રામ, ફીરજી કારસજીએ ૩૧ પદર હજારનો ફાળો આપ્યો, ન્યારે ડી પી ખૌતાને ૩૧ પચ્ચીસ હજાર આપ્યા

ફેરેશનની પ્રથમ બેઠકમાં પુરૂષોત્તમ દાસ બાજર રહી શક્યા નહોં કેમકે તેમણે ગળાનું ઝોપરેશન કરાવ્યું હતું આ બેઠક ૧૯૨૭માં મળી અને સર દિનરા પીટીટ પ્રમુખ થયા અને આ આગી બેઠક માટે પુરૂષોત્તમદાસનું પ્રમુખ પદ નિશ્ચિત થયું સર જ્યાહીમ રહીમ ઉલ્લાહી દરીદાઈ કરી, પરંતુ તેમને દરાવી પુરૂષોત્તમદાસ સુટાયા [અધુર]

ઈતિહાસનું પુનરાવર્તન

પ્રાર્થના પેઠી પૌત્ર જીવેઈ અને વૃદ્ધા મૃત્યુ પામી ફિરોઝપુર:

બાપર અને દુમાયુના કિસ્સાની માફ અપાવે એવી એક ઘટના અહીં બની ગઈ છે.

કહીકત એવી છે કે અત્રેના શ્રી અનંતાનુ નામના એક બાઈને પાંચ વર્ષનો પુત્ર પતમ ચમાવતા હાપરા પરથી નીચે પડી ગયા હતા

આ રીતે ઉચેથી પડતા તે બેબાન બની ગયો હતો એ પછી શ્રી અનંતાનુની ૮૨ વર્ષની વૃદ્ધ માતાએ પોતાના પૌત્રને જોળામાં લીધો હતો અને તે બચી જાય એ માટે પ્રાર્થના કરી હતી.

ચોડીવાર પછી બાળક સાંજે મધ થયો હતો, પણ ૮૨ વર્ષની વૃદ્ધાનું મરણ થયું હતું

માસ્ટર બ્રધર્સ (મો.) લીમીટેડ

નવ નવના નાયબન, રેષમી તેમજ સુતરાવ કાપડ, ઓઝો બાળકો અને પુરૂષો માટે જીવન નવના વલન જર્સી, પુષોવર, કારડીગન અને જમ્પાઓ માટે-બુટીક, બીજ્સ, બ્લેન્ડેટ્સ, શોલ્સ, નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક નવના માલ માટે તપાસ કરવા બહામજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, એહાનીસબગં.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

હિંદના સમાચારો

તા ૧૧-૩-૧૯૬૦

અયંકર આગથી કતારગામ માં એક મકાન ભસ્મીભુત થયું

અુત્રેથી ઠોઢેક માઈલ દુર આવેલા કતારગામમાં રાત્રે સ્પીરીટ અને કેમીકલના ગોદામમાં બારે કડાકા સાથે અયંકર આગ પ્રમતી ઉઠતા એક આપુ મકાન ભસ્મીભુત થયાના અને એકેક મકાનને વતુઓહુ તુકસાન થયાના સમાચાર મળે છે

એમ જણવા મળે છે કે કતારગામના દેસાઈ રૂબિયામાં આવેલા દેસાઈ અક્ષયની પેટીના માલિક આઈ લલિતાબેન મનલાલ દેસાઈના પદ્દ નબરના મકાનમાં સ્પીરીટ અને કેમીકલનું ગોદામ હતુ આ ગોદામમાંજ અગ્નિક

રાજ્યપાલ શ્રી શ્રીપ્રકાશ ડાંગની સુલાકાતે પધારશે

આહવા: સ્વરાજ્યમાં આવ્યા પછી પહેલી જ વાર સુખદ રાજ્યના રાજ્યપાલ શ્રી શ્રીપ્રકાશ તા ૧૫ અને ૧૬ માર્ચે ડામ આવી રમાના સગાચાર મળ્યા છે વધાર્ધમાં સોમીલનું ઉદ્દાહટન, આહવામાં લોકલ બોર્ડ તરફથી માનપત્ર અને પાર્ટી, ડામ સ્વરાજ આશ્રમમાં પ્રાર્થના અને સમેલન, આડવી-જમલાના પાડામાં વિકાસ યોજના ઉદ્દેશ્ય બધાંતી ગુજરાતી શાળાના મકાનનું ઉદ્દાહટન તથા જમલ નિરીક્ષણ વગેરે કાર્યક્રમે રાખવાની વિચારણા ચાલી રહી છે.

આહવામાં શરૂ થયેલો સત્યાગ્રહ

સુરત ડામ છલ્લાના ગુજરાત સાથેના સુચિત જોડાણ સામે વિરોધ વ્યક્ત કરવાને માટે, ડામ જનતા સમિતિ દ્વારા સત્યાગિત સત્યાગ્રહ આહવામાં શરૂ થઈ છે. આ સત્યાગ્રહથી અલ્પકાલનો બતાવ નહીં અને તે અટકાવવા માટે ખાસ પોલીસ બંદોબસ્ત રાખવામાં આવ્યો હતો

ગામઢામાંના ક્ષયના દર્દીઓને ઘેર બેઠા સારવાર પહેંચાંકારો

ગામઢા. ટી બી ના દર્દીઓને અનેકવિધ રીતે સહાયભુત થવા માટે સરકારે જરૂરી પગલા લીધાં છે, પરંતુ દુર ગામડેના અબજ, અગ્નિ અને ખરીમ લોગો ઝોનો પુરતા પ્રમાણમાં લાભ લઈ શકતા ન હોવાથી જલ્દેર આરોગ્ય ખાતાએ એક યોજના ઘડી કાઢી છે અને ટી બી ના દર્દીઓને ઘરખેજે સારવાર મળી શકે એવી પ્રવરથા કરી છે

ગણદેવીના ખાંડના કારખાના માટે ૧૮ લાખની મશીનરી નો થયેલો ઝોઢો

છોલી. ગણદેવી તાલુકાના ખાંડના સઢકારી કારખાના માટે પંજાબ રાજ્યના ઢહીરા પ્લાન્ટનો સોઢો ૧૮ લાખ રૂપીયામાં થયો હતો અને તે ખાખતના એમીએન્ટ ઉપર પંજાબ સરકાર તથા કારખાનાના માલોગો અને મેનેજમંટ કમીટીના પ્રમુખ, ઉપ-પ્રમુખ અને મેનેજમંટ ડીરેક્ટરે સહી સિલ્કા કર્યાં છે. આખતા વર્ષમાં આ કારખાનાનું ઉત્પાદન કરતું થઈ જવાની શક્યતા છે ચાલુ વર્ષે તેનું ખાંડકામ ઢાય ખરાશે.

સુખદ યુનીવર્સીટીના ઉપ-કુલપતિ પટે વિજ્ઞાનીની નિમજ્જક

સુખદ: અત્રેની તાતા સમારક ઢોલ પીટલમાં પ્રવેશ શાળાના અને સંશોધનના તેમજ ભારતીય કેન્સર સંશોધન કેન્દ્રના ડીરેક્ટર ડો. વી ખાનોજકરની સુખદ યુનીવર્સીટીના ઉપકુલપતિ તરીકે નિમજ્જક કરવામાં આવી છે. ડો. ખાનોજકર આ રહિનાના અંતમાં તેમના નવા ઢોઢાનો ચાલું સમાગરી યુનીવર્સીટીના ૧૦૩ વરસના ઇતિહાસ માં આ જગ્યા પર એક તમીખી માનવી અને વૈજ્ઞાનિકની પહેલી વાર જ નિમજ્જક થાય છે.

દલાઈ લાખનો ખળનો

કલકત્તા. કલકત્તાના એક મારવાડી વેપારીના જણાવ્યા મુજબ દલાઈ લાખના ખળનું જે વેચાણ થયુ છે તેમાં ૧૬૨૦૦૦ નેટલી ચાઢી વેચાઈ ઢતી અને તે ૩૫ લાખ કરતા વધુ કીમતની થાય છે ચાઢી ખળરના નિરીક્ષકો એમ માને છે કે ચાઢીના હિલ્કાને લાખાતા ખળનામ રૂપ ઢળર રતલથી ૫જ વધુ સોત ઢશે

આશ્રમમાંથી લાથ લાગેલો કીમતી ખળનો

એક મહંતના આશ્રમમાંથી પોલીસે એક લાખ રૂપીયાની કીમતનો ખળનો યોગી કાઢયો છે આ ખળનામાં કોલકા રૂપિયા, કીમતી પથ્થરો ને

રતોનો સમાવેશ થાય છે આ પહેલાં આ મહંતના ખળાઈ મરેલા ઢપનો પોલીસે આશ્રમમાંથી નિકાલ કર્યો હતો

બિલાઈના કારખાનાના અકસ્માતમાં માર્યાં થયેલા

રશિયન છબનેર નવી દિલ્હી: આજે સત્તાવાર રીતે જલ્દેર કરવામાં આવ્યું છે કે બિલાઈના પોલાઈના કારખાનામાં રોલ્સ રોય્સ માં અકસ્માત થવાથી બિલાઈ પોલાઈ યોજનાના કારખાનાના રશિયન ઉપુટી ચીફ એન્જનીયર શ્રી એમ પી પેટ્રીનો અવસાન પામ્યા છે. રેલ અને રૂઢકચરસ મીલમાં ચાલતા કામકાજ ઉપર શ્રી પેટ્રીનો ઢેખરેખ રાખતા હતા તે સમયે બારે ઝોલાઈના ઢરવાળ પડવાથી તેઓ પડી મયા હતા.

જલ્દેર ખખર

જોઈએ છે

ગુજરાતી શાળામાં સાતમા ઘોરજી સુધી બજાવવા માટે અનુભવી શિક્ષક શિક્ષિકા જે બાઈબુલેનની બજાવવા માટે અભિલાષા ઢોખ, તેમજે લાખકાંત સાથે નીચેના સરનામે અરજી કરવી.

શ્રી મંત્રીજી,
ડી. યુ. પી. એસ. કેળવણી મંજી,
પો. એ. બોઢસ ટરર, ૧,
જોઢાનીસખમ

દમણની સરકારે થતી વ્યવસ્થિત ઢાણુચોરી

વાપી: ભારત સરકારે નાખેલી દમણ સરકાર ઉપરની આર્થિક ત્રાહા-બંધીને નામચીન ઢાણુચોરી નિષ્ક્રમ બનાવવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવતા ઢોવાનું ઢહેવાય છે.

વાપી કરખાનો જે નામચીન ઘોળ અને ઢરજી ઢાણુચોર જે ડકન જેટલા બાહુતી માણુસો અને મહિલાઓને રોજીને છેલ્લા તજી માસથી મોઢા પાયા ઉપર ઢાણુચોરીને ધંધો ચલાવી રચા ઢોવાનું જણાય છે આ બને ઢાણુચોરો જે ને બાહુતી માણુસો રોજી છે તેઓ રાત્રિ ઢરમીયાન વાપી વિસ્તારમાં ચોરી, છંટ, ધરઢોડી વગેરે યુનાએ કરી રચા ઢોવાનું ૫જ ઢહેવાય છે

યુરોપ-એશીયા ખંડોને જોડતો પુલ બંધારો

અકારા

તુર્કી સરકારે યુરોપને એશીયા વચ્ચે પુલ બાંધવાનો એક મહત્વનો અમૂલ્ય નિર્ણય કર્યો છે. યુરોપમાં ઝોતોકોપમાં બોસ્ફોરસ પર થઈને આ-પુલ એશીયામાં બેવલેર બેચી સુધી બખારો આ પુન સરખેશન પદ્ધતિથી બાંધવામાં આવશે એની વખાઈ ૧૩૫ મીટર ઢરી જેમાંનો ૧૦૬૦૮ મીટર જુટમે બામ પાણી પર રા પસાર થશે આ પુલ અજે તુર્કી સરકારે ૪૪૨ ૦૦૦૦૦૦ તુર્કી પાઉંડનો ખર્ચ અઢાલ્યો ૭ ૧૫ થી ૨૦ વર્ષ ઢરમીયાન નાકાવેરાની આવકમાંથી આ ખર્ચ વસુન તેવા માં આવશે

આમ પ્રમતી ઉઠી ઢતી આમ શા કારજે લાગી તે જણવા મળતું નથી પરંતુ તે બખકર ઢડાકા અને કડાકા સાથે પ્રમતી ઉઠી ઢતી

પરિણામે લખિતામેનનું આપુ મકાન ભસ્મીભુત થઈ મયુ ઢલું આમ જોત જોનામાં દેસાઈ જાત પરંતુ મામલોકો જે રોડી જઈને ૬૦૦ નબરના ઝીજી બાઈ નાયુબાઈના મકાનને તોડી પાડતા આમજ વખતી અટકી મધ ઢતી પરંતુ એની જળ અડી જતા પઢક નબરના આપુબાઈ બીખબાઈના મકાનને આઘરે શા ૫૦૦નું તુકસાન થયુ ઢલું.

અગરબત્તી

હાલના હાલસેલ બાવો

જાન્યુવારી ૧૯૬૦ના વઢાણમાં આવેલો ખાલ

રાતની રાખી (૧૨ લાખી) ૩-૧ ડકન, સુખ રાખ ૩ તોલા ૪ ૭, સુગધ રાખી ૧ તોલા ૮ ૦, વઢાણ નબર ૪૪૨ ૭ તોલા ૮-૫, ચેરેશી ૨ તોલા ૧૫- , વાસતી (રાલ્ક) ૨ તોલા ૧૨- , વાસતી (ખાલસ) ૨ તોલા ૧૮- , તજી સુલ બ પાતળી લાખી ૭ તોલા (૮૫ખાગા ૪૦ ૦) તજી મુલાખ પાતળી લાખી ૬ તોલા (૮૫ખાગા) ૮૦- , મઢેરે આકે ઇન્દ્રયા ૩ તોલા ૪૮ ૦, ગેરો રીડ ઇન્દ્રયા ૧ તોલા ૬ - ૧

ડરખન માટે ઝોલ્ડેર સાથે કેશ એક ઉપર એક ઢમીરાન અને ચોલ્ડેર જોડકો

એ. કે હુસેન એન્ડ સન્સ

અગરબત્તી, કાઢી નવા ફેશનના ઘરેજી અને પરચુરજી ખાલ જિ. આયાત કે નાવ.

૬૧૬ કવીન સ્ટ્રોડ, ડરખન; બોલકમ ૨૧૬૮; ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

ધરમાં ફેમ બનાવી ઢખાડના લાખકે સુકાળ્ય "મનને મોધ" રવ કાશીરો લાલ મચરવાળા કુત સુરે જલ્દે કામજ પર જે રંતમાં ઢપાયું છે. બાજુ ફોટ થી. ૧-૦ ચોલ્ડેર ૩ પેની.

સ્મૃતિસૌરભ

લે. નિર્મલા દેરાપાંડે

“હું-રૂઢિયાં પ્રવેશ કરતાં ‘સેકન્ડ હેન્ડે’ની પસંદગીનો સવાલ ઉપરિચય થયો. મા ઇચ્છતી હતી કે હું સંસ્કૃત હજી અને પિતાજી ઇચ્છતા હતા કે હું ફ્રેન્ચ લઉં. તેઓ મૈત્રિાનક હતા બોલન કરતી વખતે ચર્ચા નીકળી પિતાજીએ કહ્યું, ‘ફ્રેન્ચ અને અંગ્રેજી, જે ભાષા ભણવાથી આધુનીક જ્ઞાનનો પ્રવેશ દાર ઉપડી જાય છે’ મા સુપસુપ જ રહી હું યાજાએ ગયો અને ફ્રેન્ચ વર્ષમાં મારું નામ આપી આપ્યો. ઢાજાએથી આવતા માએ ખાવાનું પીરસી અને મારી પાસે ભેસી પુછ્યું, ‘શાનિયાર કયો?’ મેં કહ્યું, ‘જે નકકી હતું તેજ ચણુ, જે-ફ્રેન્ચ શરૂ કર્યું.’ આ પર મા એકજ વાક્ય બોલી, ‘શુ ખાલજુનો પુત્ર સંસ્કૃત નહિ શીખે?’ મેં જવાબ આપ્યો-‘જે ખાલજુના પુત્ર માટે સંસ્કૃતનું જ્ઞાન આવશ્યક હોય, તે તે પછુ શીખી લઇશ પરંતુ તે યાજામાજ શીખવાની જરૂર નથી બહાર હાઇ પછુ જગ્યાએ જો જ્ઞાન હું પ્રાપ્ત કરીશ’ માના એ એક

વાક્યના કારણે હું સંસ્કૃત શીખ્યો.”

“બાળપણમા હું બાઇબલ વાચવાને વિરૂદ્ધ હતો. અંગ્રેજોએ અમારા દેશ પર અને ધર્મ પર પછુ કુમલો કર્યો હતો એનો, મને બહોળ શુરસો હતો એક વખત હું એક મિત્ર સાથે ફગવા જતો હતો. વરસાદનો દિવસ હતો, વડોદરાની નાળાઓમા પાણી ભરાઇ ગયું હતું મેં સહજ મિત્રને પુછ્યું-‘તારી પાસે શી ચીજ છે?’ જ્યારે મેં જોયું કે તેના હાથમાં બાઇબલ છે, કે તરતજ મેં તે ખેચી, પાણીના નાળા મેં ફેંકા દીધી. પછી તેા થોડા વર્ષ પછી કોલેજમા રરિકન અને મિલટન વાચતી વખતે બપુડુ કે બાઇબલ વાચ્યા વગર તેની ડેટલીક વસ્તુઓ સમજ પડે એમ નથી. ખાસ કરીને મિલટન માટે મેં બાઇબલ વાચવાનું શરૂ કર્યું અને ‘ન્યુ ટેસ્ટામેન્ટ’ ની મારા ઉપર ખૂબજ અસર થઇ લારે અને પરનાવો થયો- ‘કે આજ સુધી એ યોપડી મેં કેમ ન વાંચી!’ (અનુવાદ)

પરચુરણુ

—નવી દિલ્હી : સંસદના બંને ગુરોએ અવજ્ઞાન પામેલા કાઉન્સેલ માઉન્ટ બેટનને અંજલી આપી હતી. ચેરમેન અને સ્પીકરે અંજલિ આપ્યા બાદ તમામ સભ્યોએ એક મીનીટ ઉભા રહીને મૌન પાળ્યું હતું.

—કરાંચી : અત્રેના નરીસા બાદ પરા માં આમ લાગતાં લગભગ ૫૦૦ નેટલ્સ કુંપર્સ સાર થઇ ગયાં હતા, અને ૨ હજાર નિરાશાર થયા હતા. કાઇ જનહાનિ થઇ નથી.

—નવી દિલ્હી : વડા પ્રધાન નહેરુએ બીજાઇ આતેનાં તાજેતરના તોફાનોને કારખનક તરીકે વખોડી કાઢી જણાવ્યું હતું કે કામદારો એ ભાંજરો અને વિનાશની આ રીતની પ્રવૃત્તિમા સંઘાવાતા હોય તેા તેમના પ્રત્યે મને કાઇ ઇહાનુવૃત્તિ નથી.

—સુરત ચહેર અને જીલ્લામાં રેલ ઘડિતો માટે જીબી કરાનારી ‘કોસીની’ જોના બાંધકામ ચાલુ નાણુંકોય વર્ષના અંત પહેલાંજ પુરા થઈ જાય તે માટેના પ્રયાસો કમ્પેક્ટર શ્રી દુલાબી એ આરંભી દીધા હોવાની ખાહિતી ગળી છે.

—પેરીસ : ફુનીયામા ૮ હજાર દેનિઝો

ને ૨૨ હજાર સામાયિકો છે. જેની લગભગ ૨૫ કરોડ નકલો વેચાય છે. એમ યુનેસ્કોએ જાહેર કર્યું છે. આ આંકડા યુજ્જ્વળ લગભગ ત્રીજા ભાગના સમાચાર પત્રો ઉત્તર અમેરીકામાં બહાર પડે છે. ખીજા, ત્રીજા ભાગના સમાચાર પત્રો રશીયા સહિત યુરોપ માં બહાર પડે છે, અને માકોના પત્રો ફુનીયાના ખીજા ભાગેમા બહાર પડે છે.

—સુરત : કોટસરીલ પરના એસ ડી. બસના રેન્ડ સામે આવેલી અનાજ-કરીયાજીની દુકાન પાસે એસ. ડી. બસની નીચે પાચ વર્ષની વખતે જ્યતિ કાંતીલાલ આવી જતાં તેના માથાના ભાગ ઉપરથી બસનું પેક હરી ગયું. તેણે માયુ અપટ થતા તે બાને લાજ શુભુ પામ્યો. જે અઠવાડીયાની અંદર આ ખીજે બનાવ છે.

—સેવાગ્રામ આશ્રમ કે જ્યાં ૧૯૩૦ થી ૧૯૪૨ સુધી બાપુજીને વસવાટ થતો લાં આ વરસે માધી સંમેલન આર્જની આખરીમા બરવાનું નકકી કર્યું છે. કારણ પુ બાપુજીને અર્થે ૧૨ વરસ પૂર્ણ થાય છે. એમાં પંડીત જવાહરલાલજી અને રાજેન્દ્ર પ્રસાદજી હાજરી આપશે

લક્ષ્મી સમાચાર

તા. ૮-૨-૧૯૬૦ (વ. સંવત ૨૦૧૬ ના મહાસુદ ૧૧ને સોમવારના શુભ દિને હાલ ગ્રેટેમરટાઇન નિવાસી શ્રી બીજુભાઇ મણીલાલ સોનીના વડીલ પુત્ર ચિ. ઠાકોરબાઇના શુભ લગ્ન હાલ ડરખન નિવાસી શ્રી નગીનબાઇ ડાલા બાઇ સોનીની સુપુત્રી ચિ કુસુમબહેન સાથે શ્રી રમણુભાઇ જોધીના શુભ હસ્તે વૈદિક વિધિથી બારત ઢોનમાં કરવામાં આગ્યા હતા.

અને તા ૧૫-૨-૧૯૬૦ વિ સંવત ૨૦૧૬ના મહાવદ અને સોમવારના શુભ દિને ડરખન નિવાસી શ્રી નગીન બાઇ ડાલાબાઇ સોનીના વડીલ સુપુત્ર ચિ ચંપકલાલના શુભ લગ્ન ગ્રેટેમરટાઇન નિવાસી શ્રી બીજુભાઇ મણીલાલ સોની ના સુપુત્રી ચિ. દમયંતીબહેન સાથે શ્રી રમણુભાઇ જોધીના શુભ હસ્તે વૈદિક વિધિથી ગ્રેટેમરટાઇનના ટાઇન ઢોલમાં કરવામાં આગ્યા હતા.

ફુર ફુરથી સગા રનેહીઓ અને મિત્રો બંને લગ્નમા નવ ઇંપતિને આશિર્વાદ આપવા માટે પધાર્યા હતા. સૈા કોઇનો આભાર માનવામા આગ્યેા હતો સંસ્થાએને જ્ઞાન અપાયા હતા. સુખ યાતિ અને આનંદથી આ બંને સમારભો વખતસર પુરા થયા હતા. આ પત્રદારા બંને પક્ષે ફરી પાછો સૈા કોઇનો આભાર માને છે

નિમંત્રણને માન આપી પધારવા બદલ તથા કામકાજમાં મદદ કરવા બદલ બંને પક્ષે આ પત્રદારા આભાર માને છે.

શ્રી હમનલાલ લુચાકા નોથ રોડેશીયા થી લગ્ન માટે આગ્યા હતા એમને માટે શરૂઆતથી અંત સુધી બધી મહેનત આનંદથી ઉપાડી લઇ દરેક સમય કરી આપવા બદલ દેગામ નિવાસી (હાલ આલખરટન)ના ઉમંગી બાઇશ્રી લલુભાઇ જીબાબાઇ અને જ્યમના ધર્મ પત્ની તથા મિત્રોને શ્રી હમનલાલ બાઇ આ પત્રદારા અત્યંત આભાર માનવાની તક લે છે.

તા. ૨૮-૨-૧૯૬૦ને રવિવારે નવ સારી (હાલ ભોલશૈર) શ્રી પુશાવભાઇ ઘણભાઇના સુપુત્રી ચિ ચંચળબેનના શુભ લગ્ન પેયાજી નિવાસી (હાલ કાંબલી) ના રહીશ રવ. કુલંબભાઇ ડાલાબાઇ મીબીના સુપુત્ર ચિ બાણુભાઇ સાથે ખાલશૈરમા થયા હતા.

નવ ઇંપતિને આશિર્વાદ આપવા માટે ફર ફુરથી લજ્જા સર્મા રનેહી મિત્રો આમ ત્રણથી પધાર્યા હતા. અનેક મડગો તરફથી કુલદાર સાથે આશિર્વાદ અપાયા હતા, અનેક તાર તથા ટપાલથી સદેશો આગ્યા હતા, એ સૈાના આભાર માની જ્ઞાન જાહેર થયા હતાં

નિમંત્રણને માન આપી પધારવા બદલ તથા કામકાજમાં મદદ કરવા બદલ બંને પક્ષે આ પત્રદારા ફરી પાછો આભાર માને છે.

તા. ૨૮-૨-૧૯૬૦ને રવિવારે મણુ દેવા નિવાસી (હાલ મોરગેઝન) રવ. રણુજીભાઇ બજાભાઇના સુપુત્રી ચિ બાણુબેનના શુભ લગ્ન વરોડી નિવાસી (હાલ લુસાકા)ના રહીશ શ્રી કાલીલાલ ઘાળજી મિબીના સુપુત્ર ચિ હમનલાલ સાથે, મોરગેઝન યુકામે થયાં હતાં, સમા રનેહી મિત્રોની મોટી સંખ્યા નવ પરીપીત પર વધુને આશીર્વાદ આપવાને ફર ફરથી પધાર્યા હતા, અનેક જાહેર મડગો તરફ કુલદારને આશીર્વાદ અપાયા હતા. તે બદલ સૈાના આભાર માની જ્ઞાને અપાયા હતા.

નિમંત્રણને માન આપી પધારવા બદલ તથા કામકાજમાં મદદ કરવા બદલ બંને પક્ષે આ પત્રદારા ફરી પાછો આભાર માને છે.

શુક્રપીપ્પિઝ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીપર-શ અને ઇનસ્પેરન્સ માટે મગો :

આર. વીકુલ

૧૨ પાકલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ભેહાનીસખર્, ફોન ૩૩-૧૬૫૪

વો. એ. ૫૪૦૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ : “ભગતકોલ”

ભગત પ્રધર્સ (મી) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જે હા ની સ બ ં.

હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ ખાસ કરીને જમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ શાસરી, માથામાં નાંખવાના જાત જાતના ટેસી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંબીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઇલર તથા બીજા બંનેકે રેશી થીજે ઇંદ્રાયત બાવથી મળશે.

ર જ ક ળુ

★

માધીજીએ એકવાર કહ્યું: "જ્યારે આસ્તીક છે." "કંઈ રીતે?" તે પુછ્યું, બાપુએ જવાબ દીધો; "તમે પડીત છો તમારી સાથે શું ચર્ચા કરી પછુ તમે વિનોબાને પુછી જોજો" વિનોબાજીને પુછતા એમણે કહ્યું, "આ તો સીતા-કૌશલ્યાના ન્યાય જેવું છે. માતા કૌશલ્યા હર પળે" મારો રામ મારો આજોનો મણી, મારે રતન" કહી રામને યાદ કરી આસુ સારતા, પરંતુ સીતાજીએ તો ક્યારે એ રામનું નામ નહોતું લીધું બીજી એકવાર વનમા બીલડીઓએ પુછ્યું કે "વેલા સ્વામ ચરીરવાળા કૌશ્ય છે-અને તમારા શું સમા મામ?" ત્યારે સીતાજી નિચુ જોઇ ગયા અને બીલડીઓ સમજી મઠ કે એ એના પતિ હશે

આખા જીવનમા-માનવતામા સંપુર્ણ શ્રદ્ધા એનું જ નામ આરિતકતા, એનું ઉચ્ચારણ નારવાર શા માટે હોય?

—દાદા ધર્મચિંતકારી.

★

આપણે ધણીવાર એમ કહીએ છીએ કે: આપણો સમાજ આધ્યાત્મિક છે

એને તપસ્વીઓ ઉપર શ્રદ્ધા- છે પણ આ માનસમા ધણીવાર અપ શ્રદ્ધા અને જડતા કામ કરતા હોય છે. જેને જ્ઞાન આપવું છે અથવા લોકોના યુગ માટે કાષ્ટ પણ કહેવાનું છે, એ એ માણસ તપ કરી કરીને કેવળ મરીમ અને અહિંચન મઠ જાપ, ત્યારે જ આપણી જનતા એની પાત સ્વીકારવા તકમાર ચાપ એ જડતા અને સ્વાયં નહી તો બીજી શું?

—રા. વી. પાઠક.

ગુજરાતી કેળવણી

(જા પાનાનું અનુસંધાન)

આવી નિકૃત દષ્ટિવાળાથી જો કંઈ યજ્ઞ થઈ તો તે માત્ર અર્થ સંચય જ હશે! પરંતુ કેવળ અર્થસંચય જ જીવનમા હિલાસ લાવશે એ માન્યતા બૃહ ભ્રેરણી છે. ગુજરાતી સમાજની ઉત્પત્તિ માટે એક જ રસ્તો છે અને તે ધાર્મિક સંસ્કૃતિને માનુષાયા દ્વારા જીવત રાખવાની દ્રઢતા આર્થિક સઢરતા કરતા સાર્વજનિક સઢરતા વધુ આવશ્યક અને ચિરજીવ છે એ જાણના અને આપતી કાલના નામરિકો નહિ હુસે તોજ એનું ચિદારોપણ યુગ કહેવાય

—નરવરસાહ બાલેનીયા.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અમે સ્પેસલીસ્ટ છીએ,

શ્રી કેપીટનની અજત કેબરેજ નીચે યુનીવર્સિટી અને રાજસ્થાની કોઈ પણ જાગમા તમારે યુદ્ધમા આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ફાઈડ લઈશું

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેનૉર મીકાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુષ્પાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

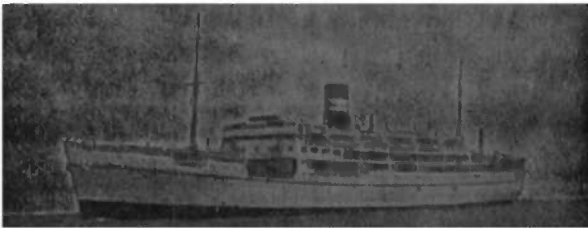
તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંડ, લસણ બજાર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ રી. ૧-૦, બેંગ (નંગ ૧૦૦) રી. ૬૦-૦.
દુકાન ઠાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર ભાવ, પાપટ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦-
ક્યુરી અને એવલી પાન જાનર ભાવ, પોસ્ટલ લાઈ. બારકોટ ગોલ્ડ રી ૧૦-૧ લાખી અને રહેવર બારકોટ રી. ૧૧-૧ ડબલ.
રાજસ્થાની, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીવન કોગોલા બારકોટ ૭૫૨ પુરવું બ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમાટ કલાવી મોકલશું

All prices subject to Market fluctuations
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્વીઝર કંપાલા ૧લી એપ્રીલ ૧૯૬૦ના આયરો અને ૧લી એપ્રીલ ૧૯૬૦ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	એરાક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦
ગોર્ડનરી		સ્પેશીયલ		
નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૫-૫-૦	નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦	
વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૧૦-૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૦-૦	

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, - ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૦૨ - ટેલીગ્રાફિક ગ્રુપ "કુશમત."

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુઠકોપર, યુસાફરી, વીમાનાં અને જનશક્તિ એજન્ડ ઓફીસના અગ્ર દુનીયાના કોઈ પણ જાગની હવાઈ ટ્રિવર્લ ઓફર નમીન માટે મુસાફરી કરવા ધેર બધાં અમારી મારફતે પ્રોબંધ કરો. જરૂરી, આમ, ચોરી, દુસ્તર, અકસ્માત, ખેડબ્યાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઇતરાની આપીએ છીએ

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના આપડા લખાવવા રેવન્યુ ઇન્ફોર્મરન્સ ઇટીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ આફ્રીકાના અને ધોઈયાવર ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ

Office: 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg.
Residence: 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેકડ્રમ સુદ, ડાઈનોઝાઈમ સુદ, વેલ્ડેશબ, ઉલ્ટીમ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ક, પુક ટેક્સ, ટેબલ, તબન છીકાપત બાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા સુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેચર—

જે હમારી કેબરેજ નીચે તર્કવાર યાવ છે તેનો રોકા હમણાં તર્કવાર રહે છે. માત્ર રોકા જાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર મામલ વમારો

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed and Published by Mrs. Soolia Ganji, International Printing Press, (Incentia) Private Bag, Durban, Natal